

Grundundsunda Tidning

Nr 1/1998
Årgång 1

OFFICIELLT ORGAN FÖR GRUNDSUNDA FRAMTIDSGRUPP

På språng mot framtiden

Här har ni ett par hundra av morgondagens Grundundsundabor! Kanske kommer inte riktigt alla att stanna hemma och föra Husum stolta traditioner vidare när vi kommit något, eller några decennier in i 2000-talet, men många kommer att göra det.

Det är viktigt att de yngre känner att Grundundsunda är hemma för dem, att vi som nu är mitt uppe i karriären, eller på väg att avsluta den, bäddar för att samhället inte bara lever vidare utan också utvecklas. Det är inte troligt att andra kommer att hjälpa oss särskilt mycket, i varje fall skall vi inte ta det för

givet. Alltså är det säkrast att vi hugger i själva. Tillsammans kan vi lyckas! Med den här specialtidningen om Grundundsunda vill vi lämna ett första bidrag till att stärka vi-känslan. Det är en tidning som andas optimism men som också sätter fingret på ett antal ömma punkter – kalla det svagheter om ni så vill.

Läs den, tyck till om den, bidra med något till nästa utgåva!

Vi i Grundundsunda Framtidsgrupp

MED FRÄCKHET kan man komma långt MED SAMARBETE kan man komma längre

Det finns några som frågat mig varför i hela friden jag än en gång väljer att ställa mig i snålblåsten i stället för att ta det lugnt och låta andra arbeta.

Ett par stycken har också undrat om EU-projektet verkligen är värt allt besvär, och "surr", när man ändå aldrig kan säga hur det slutar.

Och så finns det dom som säger "vad är det nu hon skall dra igång då?".

Vad svarar man på sådana här frågor, funderingar och påståenden. Ja, det är klart – det skall villigt erkännas – att jag suttit på kammarn och funderat. Ibland har jag tänkt att oavsett vad jag säger så finns det alltid någon som missförstår mitt ärliga engagemang. Om det är så att man bestämt sig för det.

Men tack och lov finns det oändligt många fler som säger att det är viktigt att vi försöker driva frågor i andra fora än de traditionella, då menar jag företrädesvis de politiska. Tilltron till vad man kan åstadkomma politiskt är stor och det är bra – om man nu jobbar med lokala frågor vill säga. Men erfarenheten visar också att har man med förstående politiker och andra makthavare att göra, så går det alldeles utmärkt att nå resultat med andra verktyg än de politiska.

Det EU-projekt som blivit resultatet av kontakterna mellan HUR å ena sidan och PRO och Hyregästföreningen å den andra för snart fem år sedan har visat att finns bara viljan att samarbeta och samverka så knäcker man problemen lättare. I vårt fall ledde det till en studie om hur det är att leva och bo i Husum och när den

skulle redovisas kom 200! Ganska fantastiskt!

Studien visade med all önskvärd tydlighet behovet av att hjälpa framtiden på väg, lyssna på folk, samla idéer och åsikter och så småningom forma ett handlingprogram.

Nu har vi vår målskrivning godkänd, och i åtminstone en instans har man konstaterat att vårt EU-projekt är mycket intressant.

Nu är det alltså i full gång och jag känner mig hedrad och glad för det förtroende jag fått att som ordförande

jobba för att göra det ännu trivsammare att bo och verka i vår hembygd.

Vi är ju några som på formella grunder valts in i FramtidsGruppen

eftersom vi representerar olika föreningar och organisationer i samhället, men jag vet att många fler är beredda att göra insatser. Det är bra och de kommer att behövas!

Det första verksamhetsåret är snart slut för Grundsunda FramtidsGrupp. Det är ett år som tog fart ordentligt först under den andra halvan när vi väl fick fast anställd personal. *Bosse Östlund*, vår heltidsanställda projektledare, tjuvstartade under sommaren,

Yvonne Häggström, ordförande i Grundsunda FramtidsGrupp.

men gick igång på allvar i augusti och *Jerry Erixon* anslöt sig till gänget 1 november efter diverse sporadiska inbopp. Och själv skall jag arbeta på deltid med ett projekt som är mycket spännande – jag återkommer till det.

Trots att vi varit igång ganska kort tid med vår organisation kan vi ändå peka på en rad arbetsinsatser; Bosse har kartlagt våra företag, vet vad de vill och har för planer – och det är den absoluta förutsättningen för vårt fortsatta arbete. Efter årsskiftet kommer ett antal åtgärder.

Vi har tagit ett marknadsförings- och informationspaket som jag förmodar är det största någonsin för Grundsunda. Det omfattar bland annat den här tidningen och den kommer att följas av fler; vi skall ge ut företags- och turistinformation, en spännande bok och har dessutom planerat in aktiviteter för sommaren.

Ni som följt med vår information i andra kanaler, bland annat aktivitetsbladet, vet att vår ambition är minst fem nya företag och 25 arbetstillfällen.

Var vi skall hitta de goda karamellerna vet vi ännu inte, men det finns idéer och vi använder hela vårt kontaktnät för att hitta lösningar.

Att MoDo är nyckeln till mycket vet vi; MoDo är också med i vårt projekt

vilket vi är tacksamma för. Tack vare detta har vi möjligheter att så småningom få använda såväl spillvärme som en del restprodukter som företaget självt inte vill uppjobba. De kommer väl tillhands! Inte minst när det gäller herrgårdsprojektet.

Ni har ju alla sett den, många kan dess, bitvis i alla fall, ärorika historia och nu är vi på gång och skall en gång för alla undersöka vad vi kan göra med den. Jag kan försäkra att ingen möda skall sparas för att om möjligt lotsa den i hamn, det vill säga restaurera den.

Vi har många som hjälper oss att hitta bra lösningar, experter har varit här och sett den och den är redan, kan jag avslöja, en vital del av projektledarutbildningen som Marknads- punkten bedriver i stan. Vi är glada att de 13 projektledarna ägnar tid och kraft åt herrgårdsprojektet, som i vår tänkta framtid är mera än bara byggnaderna. Vi skall också se vad vi kan göra med MoDos spillvärme, se om vi kan inmuta mark på den nedre sedan om E4, se vad vi kan göra med den enorma tillgång som faktiskt Salusand är.

På mittuppslaget berättar vi lite om våra funderingar, men det finns all anledning återkomma i ärendet, var så säkra!

Vi är också väldigt glada över det breda samarbete vi har med skolan i Husum. Jag tror jag vågar påstå att det är unikt i utbildningsverige att skolan går ut, kartlägger föreningsverksamheten och dessutom utbildar föreningar i IT-kunskap. Och nästa år skall de också göra en bred enkät bland Grundsundaborna. Härligt!

Den här tidningen ger er även information om sånt som är på G, sådant som redan klarats av, projekt, en nulägesrapport från MoDo, vilka som stöttar oss, föreningslivet, kyrkans roll, företagsregister och annat smått och gott.

Hoppas ni får en angenäm läsning och den dessutom väcker tankar och idéer hos er. Vi kommer, som jag redan påpekat att behöva hjälp och framför allt – vilket inte nog ofta kan upprepas – vi behöver dra åt samma håll. Visserligen kan man komma långt med lite fräckhet och chanstagnation, men det är ingen tvekan om att den väg vi valt, att noggrant utvärdera de projekt vi vill satsa på, utbilda, marknadsföra är en säkrare väg. Och när vi dessutom ut med budskapet att samverka kommer vi längre än långt! Men nu först skall vi ta farväl av det gamla året och önska varandra ett riktigt gott och kreativt 1999!

Yvonne Häggström

"Vi måste hjälpa framtiden på väg"

Innehåll

3 Framtiden objuden gäst?	12-14 Herrgårdsprojektet	21 Tyckt om Husum
4-5 Husumfabriken går bra	15 "Det är kanon i Husum"	22 De lyssnade på sin far
6-7 Detta pågår just nu	16-17 Kempestiftelserna satsar på GFG	23 Företagsregister
8 Bosse Östlunds utmaning	18 Grundsundas nya rektor	24 Husumidrotten
9 Kyrkoherden om Grundsunda	19 Unikt skolprojekt	
10-11 Den nya översiktsplanen	20 Morgondagens vuxna	

Ansvarig utgivare:

Yvonne Häggström

Redaktion:

Jerry Erixon, Bosse Östlund, Ann-Sofie Ingman, Eva Forsberg och Anki Berg

Sidmontering:

Sätterian

Repro:

ÖA, MaxiGraf

Tryck:

ÖA

Upplaga: 4 000 ex

För tio månader, nästan exakt på dagen, ringde den alltid lika vänlige Grundsundabon Rolf Bäcklund och undrade vad man skulle ställa för krav på "en möjlig informatör och vad det kunde vara för prislapp på en sådan".

FRAMTIDEN får inte komma som en objuden gäst och andra funderingar...

 Jerry Erixon

Han berättade vad som var på gång i den gamla kommunenheten Grundsunda, att det hade bildats en framtidsgrupp som skulle driva frågor av vikt för bygden, det vill säga jobb, nya företag, utveckla både turism och samhälle med mera. När vi i stort sett var klara så gjorde jag, som man gör ibland, undrade om "jag också kunde söka det där jobbet när jag blev statsanställd efter sommaren".

Jerry Erixon

Bäcklund lät inte mossan gro och därför satt vi några dagar senare och pratade detaljer om det EU-projekt som nu Grundsunda FramtidsGrupp skall driva fram till utgången av 2000. Det var inte svårt inse att målskrivningen var lika intressant som tuff; nya företagsetableringar och minst 25 nya jobb var ett par av punkterna som gruppen fäst på papper.

Av resonemanget med Bäcklund, och framför allt pratet de senaste veckorna, har jag lärt mig att inte ta ut eländet i förskott. Det faktum att många andra kommuner och orter haft liten eller ingen framgång alls påverkar inte optimismen i GFG. Kan smålänningar så kan väl Grundsundabor!

Grundsunda FramtidsGrupp ville med andra ord med sin målskrivning skicka iväg en tydlig signal att "i Husum och Grundsunda tänker vi minsann inte sitta med armarna i kors och invänta konstgjord andning eller annan hjälp; här vill vi visa att det finns både kraft och vilja!"

Det lät då, och låter alltså, som ljuv musik – skillnaden är bara att nu är jag också en liten del av detta framtidsprojekt. Det har jag sannerligen inte haft anledning ångra av flera skäl.

*H*är ni tänkt på en sak; vi är ganska många i det här landet som är förfärligt snabba att fälla omdömen i de mest skiftande sammanhang och dessutom gärna sätta etikett på saker och ting, ibland innan vi ens skrapat på ytan och vet vad det handlar om. Omdömen om bruksorter är just ett sådant exempel.

Kommer man från en bruksort "så är man som man är och lite av en navel-skådare" och har vuxit upp i en miljö "som förlamar och fungerar som en kall våt filt över kreativiteten". Det är ju så dom säger dom som påstår sig veta. Skall sanningen fram så händer det nog också att vi ibland säger samma sak. Jag är själv född i en bruksort, Bureå, (där MoDo för ett antal år sedan köpte Bure AB och lade ner) så viss erfarenhet har jag...

Men det finns även en annan bild av bruksorten, den att "ni har väl inga stora problem, allt snurrar ju på kring Det Stora Bolaget". Och så drömmer de till med att till "Bolaget går ni ändå alltid, oavsett vad problemet gäller; jobb eller bostad, föreningslokal eller styrelsemedlem, pengar till festen eller idrotten. Ni lever ju på något sätt i symbios med Bolaget!"

Stämmer den bilden in även på Husum? Ni vet säkert svaret...

Bruksorten mera en styrka än belastning

En sak är i alla fall klar, fabriken betydelse för hela bygden kan inte nog över-skattas av vare sig Grundsundaborna eller kommunen. Därför tror jag att när en och annan pratar om bruksmiljöns negativa sida så finns där också stänk av avund. Det är faktiskt inte många samhällen på den sk vischan som kan luta sig mot ett världsföretag med runt 1300 arbetstillfällen direkt och en mängd indirekt. Men Husum kan!

"Vi har nog blivit lite bortskämda", erkänner HIF-ordföranden Dick Gidlöf eftertänksamt i en intervju på annan plats i tidningen.

När Gidlöf pratar om att vara bortskämd så kan man konstatera att det ligger en fara i att bara luta sig mot en uppdragsgivare. Jag har sett exempel, dock ännu inget i Husum, där man slagit sig till ro, nöjt sig med att vara ett serviceföretag åt Det Stora Bolaget och struntat i att utveckla nya affärskontakter, bygga nätverk. Det slutade illa.

Lönsamhetskraven i storföretagen ökar ständigt och det sätter press på de företag som vill konkurrera om jobben. Inte ens i Husum är det där-

för längre en självklarhet att MoDo Paper skall köpa vare sig tjänster eller produkter på hemmaplan. Hos MoDo gäller nu, som överallt annorstädes, rätt vara/tjänst till rätt pris vid rätt tidpunkt. Detta är de nya förutsättningar som Grundsunda-företagen har att jobba med – och det känner de till.

*D*et vore en grov överdrift påstå att alla sover lugnt som en följd av de nya förutsättningarna. Å andra sidan gäller det på något sätt att gilla läget; se till att vässa kompetensen, samverka med andra för att bli starkare, bygga nätverk allt för att öka konkurrenskraften.

Det är bara att hoppas att flertalet antar utmaningen!

Projektledaren Bosse Östlund är ju den som kan nuläget bäst av alla och han vet också rätt väl nu vad Grundsunda FramtidsGrupp kan bidra med för att vässa kompetensen hos de företag som anser sig behöva det.

Därför kommer det ett antal kurser efter årsskiftet, tillrättalagda efter de önskemål som finns.

Vi har även funderat på hur företagen i Grundsunda skall formera sig för att visa både styrka och enighet.

Grundsunda FramtidsGrupps bidrag till företagen blir bland annat en katalog där det skall bli lätt att hitta de produkter och tjänster som presumtiva kunder behöver och dessutom en guidning av vad bygden har att erbjuda fritidsfolket. Företagen kan också räkna med att få hjälp med distributionen.

Vi är många som frågar – vem har svaren?

*M*ånga frågor som finns på GFG:s bord är nära, vardagliga – men alltid kommer man tillbaka till att det krävs flera jobb för att bygden skall må väl och, om möjligt, kunna växa.

Men vi funderar också, som så många andra, hur samhället egentligen skall se ut i framtiden. Hur skall vi få attraktiva in- och utfarter från och till E4? Hur i hela friden skall morgondagens centrum se ut? Var skall de gamla bo när de vill, eller behöver, sälja sina hus? Hur slå vakt om servicen när det är si och så med köptroheten?

Varför tvingas en och annan fömansföretagare lägga av bara för att

folk åker till stan och köper samma tjänst som han/hon erbjuder?

Hur stort är symbolvärdet på att ha höga chefer på orten? Och vilket ansvar har egentligen kommunen för Husum/Grundsundas utveckling? Är det så att de som styrt och ställt sedan kommunsammanläggningen 1970–71, verkligen är tillfreds med vad de åstadkommit? Vi tror inte Husumborna är det! Och vad har de lokala politikerna bidragit med? Varför i hela friden är det mest 50+-folket som är aktivt när Botniabanan diskuteras? Och varför springer det omkring ett gäng ungdomar och förstör vad som energiska föreningsledare med surt förvärvade pengar lyckats bygga upp?

Frågorna är många, några av dem dessutom rätt besvärliga att besvara. Men på något sätt måste svaren fram. Helst bra svar!

Men det är också lätt att försvinna in i visionernas värld när man, som vi, har förmånen att få tänka fritt utan att någon ovidkommande "stör" med "så här vi aldrig gjort".

På något sätt är det välgörande att kunna ta sig den rätten. Nödvändigt också om man vill vara en del av framtidsbygget.

Därför funderar vi också på allt man kan göra med restprodukterna och spillvärmerna från Husum-fabriken; vad man kan göra med den herrgård som står uppe i backen, mitt på hållet på Dombäcksrakan, och ropar på underhåll; vad som går att göra i Salusand, detta fantastiska andningshål för stressade och solhungerande människor. Hur skall vi bättre serva våra turister, bygga ut turismen och vad skulle inte gå att göra med all kustnära tomtmark för att locka hit folk.

Jag tror att ni håller med mig om att framtiden aldrig får komma som en objuden gäst.

Jag har svårt tro att det blir så illa i Husum och Grundsundabygden i stort, därtill finns alldeles för många som vill vara en del av framtiden – och påverka den!

Så låt oss göra det då.

Tillsammans!

"Husumfabriken går bra!"

- Världen av full av exempel under de senaste decennierna på hur teknik och framgångsrika investeringar förändrat och ökat produktionen. Det är inte så länge sedan t ex tyskarna dominerade kamerabranschen, nu är det japaner som gör både bättre och billigare utrustning. Sak samma inom mc-industrin där engels-

männerna länge var med, men nu är överkörda av japaner. Rakt av i hela samhället kommer det förändringar hela tiden och skogsindustrin kan inte att undgå det förändringsarbetet. Åtminstone inte de skogsföretag som vill vara med och framgångsrikt slåss om marknadsandelar.

Hans Pettersson, MoDo Papers VD, svävar inte på målet när han med kraftfulla penseldrag målar upp något av det som med nödvändighet väntar Husumfabriken, övriga fabriker i MoDo Paper och skogsindustrin i stort.

I takt med att skogsindustrins världskarta nu ritas om så finns det både funderingar och spekulationer om vart MoDo skall ta vägen. Men än syns inte den minsta antydning till agerande från ledningens sida, inte utåt i alla fall. Likt en bra pokerhand sitter den stilla avvaktande och följer intresserat vad konkurrenterna har för sig; det är konkurrenterna som köper nya kort, inte MoDo...

- Du får inte frossa av allt som händer i form av sammanslagningar, nya nationer som köper på sig både kompetens och maskiner, anstormningen från öst etcetera?

- Nej!

- Men någonstans skall väl ändå MoDo också placeras in i den nya skogsindustriella världsbilden?

- Det är mycket man funderar över när man ser vad som pågår runt om i världen. Men det är framför allt två saker jag tänker på:

- Det är de enskilda brukens konkurrenskraft som är avgörande för lönsamheten. Det finns inget som säger att det blir bättre bara för att man har två bruk under samma hatt.

Ökad koncentration

- Om man går ihop så måste man vara säker på att vinna marknadsandelar.

... men vi behöver bli färre för att kunna behålla konkurrenskraften

Gör man det så ökar också möjligheterna att själv få sätta priserna.

Av detta kan man dra den slutsatsen att lägger man ihop en tidningspappersföretag med ett finpappers så blir effekterna högst marginella. Du vinner inga marknadsandelar, men kan möjligen plocka hem viss rationaliseringsvinst i administrationen.

- Vi har på senare tid sett ett antal fusioner och de leder rimligen till att koncentrationen ökar. Det är bra för MoDo. Vi kan leva i skuggan av de stora men ändå ha ett stort manövreringsutrymme.

- Studerar man koncentrationen inom MoDos huvudprodukter, obestruket finpapper, så har den sedan 1980 ökat från 30 procent av den totala kapaciteten i de tio största företagen till 80 procent i dag, så visst händer det saker.

- Skall man tolka detta som att ni är rätt tillfreds med utvecklingen?

- Ja! Att köpa på sig företag kostar tid, pengar och kraft för att få dem till en harmonisk enhet. Så man bör tänka sig för.

Dyrköpt äventyr?

Hans Pettersson säger inget, som den försiktige general han är, när jag ber honom om exempel. Men det är knappast någon högoddsare påstå att det jag med viss envishet, i andra tidningssammanhang än detta, kallat "det franska äventyret" är just ett sådant exempel som kostat, det Pettersson nämner, alltså tid, kraft och pengar. MoDo har onekligen erfarenheter (dyrköpta?) av hur det kan gå när man köper på sig företag med annan företagskultur och där inte riktigt allt kom fram i dagsljus före affären var klar.

Oljetanker att vända

- Du har ett antal gånger påtalat vikten av att inte plöttra bort de resurser ni sätter av i investeringar. Tycker du att ni är på väg att lyckas?

- Det är en oljetanker vi håller på att vända, men vi kommer att lyckas!

- Vilka är de viktigaste åtgärderna?

- Egentligen allt! Men framför allt håller vi nu på skapa en produktorienterad organisation. Kontorspapper är ett ansvarsområde, business paper ett annat, grafiskt papper ett tredje.

Vad vi gör nu är att kraftsamla mot marknaden.

- Ett led i detta är den stora satsning vi gör på ett nytt IT-system. Den nya informationstekniken kommer att omfatta hela företaget och vara gemensam för hela vår affärsverksamhet. Vi satsar nästan 200 miljoner och målet är att stärka vår konkurrenskraft på finpapper och massa.

Nytt system

Det nya systemet kallas ORBIT 2000 där ORBIT står för Overall Restructured Business driven information och 2000 för att systemet skall vara i drift år 2000. För närvarande är dryga 30-talet sysselsatta med det nya IT-systemet.

- Innebär det här att ni spårar, eller kanske rent av hittat, läckage där det "rinner ut" resurser?

- Vi tror det.

- Går det att redan nu räkna hem åtgärderna i strikt ekonomiska termer?

- Nej. Ger jag en summa så får jag förmodligen korrigera mig senare. Men det handlar om mycket pengar. Men minst lika viktigt är att vi får en koncentration i tankesättet.

- Vi har alltså att se fram emot en koncentration av personal också...

- Det är troligt.

- Jag såg någonstans ett rationellt finskt skogsföretag som blivit en slags förebild. Där var det runt 300 anställda. Dit har Husum långt kvar.

- Om!

- Går det verkligen komma till en sådan nivå i en industri som Husum?

- Ja! Med hjälp av investeringar, ny förädlad teknik och tid - om vi nu vill dit. Men det kommer förmodligen inte att hända under min tid, eller de närmaste tio åren.

- Jag tror emellertid att det är viktigt att folk i Grundsunda, och Örnsköldsvik i stort, börjar inse att vi får en helt annan struktur på vår verksamhet i framtiden. Vi måste bli många färre i framtiden om vi vill vara konkurrenskraftiga och detta är inte något som en elak direktör söderifrån driver på, det är tiden. Osthyvelsprincipens tid är för länge sedan förbi, nu måste vi vara med och utforma ett annat sätt att arbeta.

Viktiga punkter

Hans Pettersson talar om två allt över-skuggande frågor som måste få sin lösning om skogsindustrin, eller för att tala klartext MoDo, skall överleva.

Husumfabriken går bra, säger MoDo Papers VD Hans Pettersson. Men flaggar för att det i framtiden kommer att bli färre anställda – om fabriken vill vara kvar och framgångsrikt kämpa om marknadsandelarna.

– Färre måste producera mera och övriga kostnader måste pressas och då menar jag vedrävaran och transportkostnaderna. Vi behöver dessutom, med tanke på vårt geografiska läge, vara duktigare än våra konkurrenter. I dag köper vi nämligen maskiner och lånar pengar under ungefär samma villkor i hela världen, där finns således inget att tjäna.

– Är ni duktigare än andra?

– Vi är verkligen inte dåliga, men det är farligt slå sig för bröstet och påstå att man är bra och nöja sig med detta. Gamla meriter lever ingen på.

Vad händer härnäst?

– Vad skall ni göra med pengarna som blir ”över” när, eller om, inte bioreningen inte blir av?

– Det blir inget över! Naturvårdsverket har gett oss ett antal direktiv, men det visar sig av våra studier vi har en bättre rening i dag; fisken som gått igenom det biorenade är sjukare än den som levt i de vatten vi renar på traditionellt sätt.

– Bioreningen kostar 500 miljoner i runda tal och ytterligare mellan 50 och 100 miljoner att driva, men den saknar påtaglig betydelse för miljön.

Varför lasta in så mycket pengar i åtgärd som varken ger konkurrensfördelar eller positiva effekter på

miljön, undrar Hans Pettersson. Det återstår att se om Naturvårdsverket driver sin krav när de får se resultatet av de studier som gjorts.

En sak är klar i alla fall, nu är ärendet på bordet och MoDo har fått den diskussion det eftersträvat.

Vad kostar kalaset?

– Det är ett stort kapital ni förvaltar.

Vad kostar det årligen i underhåll för att hålla fabriken i trim?

– Det är mycket pengar!

”Priserna på ved och transporter måste bli lägre”

– Hur mycket pengar skulle en spekulant behöva slanta upp för att köpa Husumfabriken?

– Det vill jag inte ha en uppfattning om, men det är en bra slant...

– Ni brukar inte vanligtvis berätta detaljsiffror hur de olika enheterna går ekonomiskt. Du har inte ändrat dig?

– Nej. Men jag kan säga så mycket att Husumfabriken oftast gått bra, säger Hans Pettersson och bekräftar därmed det Husumborna länge ansett sig veta...

 Jerry Erixon

Bara några rader med ULF NORDIN

– Vad tycker du om Husums samhälle och dess service?

– Husum är ett bra samhälle i många avseenden. Den allmänna servicen är klart godkänd.

– Vad ser du som samhällets svagheter?

– Vi har för få jobb för kvinnor; vi har också för få affärer och vi skulle behöva satsa på en riktig centrumbildning och inte den splittrade vi har i dag. Tyvärr är heller inte Husumbon så köptrogen numera. Till minussidan

hör också att Jantelagen dessvärre gör sig påmind i bland...

– Peka på ett par viktiga faktorer som kan bidra till Husum/Grundsundas utveckling.

– Kommunikationerna är viktiga och det faktum att Botniabanan nu skall byggas tror jag blir värdefullt för oss. Vi behöver också se över möjligheterna att bygga ut turistnäringen, bland annat utefter älvarna. Det kan vara ett bra komplement till de verk-

samheter vi redan har och ett sätt att säkerställa servicen.

– Hur ser du på FramtidsGruppens arbete?

– Allt som kan bidra till samhällets utveckling är bra. Det är viktigt samarbeta och att alla kreativa krafter tas i anspråk. Jag tror dessutom att det vore bra om Husumdagen kunde byggas ut. Det skulle kunna svetsa samman samhället ytterligare.

Arbetsmodellen "Spindeln"

Vi har valt att göra våra nulägesbeskrivningar i form av en "spindel" som hela tiden växer med nya aktiviteter och kontakter. Den situation som råder i början på december månad 1998 framgår av modellen ovan. Kortfattat kan den beskrivas på följande sätt:

Företagen i Husum/Grundsunda

Eftersom projektet har en fokusering på näringslivet i Husum, är företagarnas synpunkter mycket avgörande för den framtida inriktningen på åtgärder som kan vara möjliga att genomföra. Vi har därför som ett inledande arbete lagt ner mycket tid på att intervjua så många som möjligt av Husum/Grundsundas drygt 80 företag. Hittills har vi lyckats med detta arbete till cirka 80%.

Företagskatalog

En av frågeställningarna i intervjun gäller inställningen till att framställa en företagskatalog för Husum/Grundsundas företagare. Då en majoritet har ett önskemål om en sådan är framställningen av katalogen ett av flera pågående arbeten.

IT

En annan av frågeställningarna i intervjun gäller behovet av att framställa hemsidor som en del av företagets marknadsföringsaktiviteter. Här har det visat sig att ett drygt 30-tal företag har visat intresse för detta media och kommer vartefter att kontaktas för ytterligare diskussioner.

Utbildningsaktiviteter

För att företag ska kunna bibehålla och helst öka sin konkurrenskraft är utbildning/förtbildning av avgörande betydelse. De utbildningsområden man nämner som speciellt angelägna är datakunskap, språk och marknadsföring. Vi är i full färd med att undersöka möjligheterna att tillgodose de utbildningsbehov som företagen angett.

Företagsluncher

Företagarna har med en förkrossande majoritet, framfört önskemål om att få träffas informellt och utbyta tankar och idéer. När förslaget om företagsluncher framförts som ett sätt har man tyckt att detta vore något att pröva. Ett första möte har hållits i november månad med cirka 50 deltagare. Då många uttryckt önskemål om en fortsatt

ning kommer nästa lunch att arrangeras i slutet på januari månad 1999.

Samhällsmedborgarna i Husum/Grundsunda

Alla som bor inom församlingen har en stor betydelse när det gäller dels att uttrycka sina önskemål om förändringar, dels att genom ett personligt engagemang hjälpa till att driva de olika sakfrågorna. GFG kommer att kartlägga de åsikter som finns och även medverka till att aktiviteter dras igång för att påverka beslutsfattare.

Mittinfo

En samarbetspartner som är kunnig inom områden som IT och marknadsföring.

Husumskolan

GFG anser att ungdomar har en mycket stor betydelse i arbetet med att utveckla och påverka ett samhälle. Därför har vi inlett ett omfattande samarbete med skolan, dels i syfte att kartlägga alla föreningar i församlingen och om önskemål finns att bygga hemsidor och utbilda för att kunna hantera tekniken runt dessa, dels att göra en omfattande kartläggning av de synpunkter som finns bland samhällsmedborgarna för att därefter analysera och medverka i det fortsatta påverkansarbetet.

Mitthögskolan/Turistakademin/Marknadspunkten

Olika postgymnasiala utbildningar som är och kan bli mycket värdefulla samarbetspartners i olika delar av de aktiviteter som bedrivs inom GFG. Deras roller kan vara bl a som idégivare, utredare och bearbetare av informationsmaterial.

Grundsunda församling

är en av våra sponsorer då man ställer Kyrkans Hus till förfogande för GFG:s olika aktiviteter. Det innebär att vi har tillgång till alla de typer av lokaler som behövs som kontor, sammanträdesrum och en lokal som innebär att man kan samla upp till cirka 60 personer vid samma tillfälle. Dessutom har församlingen en uppgift att fylla för att kunna hjälpa till med att samla människor kring olika frågor och skapa engagemang.

MoDoPaper

En partner som GFG har ett samarbete med inom flera områden förutom att man är en av finansierarna i projektet.

Forskarvärlden

deltar bl a som en del i arbetet med att utreda möjligheterna att kommersialisera de spillprodukter som finns hos MoDoPaper.

Forskarna finns dels på universiteten, dels på högskolorna med tyngdpunkten på de tekniska.

Umeå Universitet

är det universitet som vi först har kontaktat och kommer att besöka. Till att börja med kommer vi att träffa två professorer för att undersöka om det finns relevant forskning som kan ge någon substans till de aktiviteter som bedrivs inom GFG.

Informationsaktiviteter

GFG är mycket mån om att ge information i olika sammanhang dels för att tillgodose våra finansierares frågor om vad pengarna används till, dels för att ge en korrekt bild av de aktiviteter vi bedriver och vad vi tänker oss utföra i en framtid.

Örnsköldsviks kommun

Kommunen är en part som vi håller kontakt med på olika plan. Utifrån de önskemål som kommer både från företagen och samhällsmedborgarna kommer fler och fler frågeställningar att bli aktuella att debatteras med beslutsfattare på olika nivåer.

Finansierare

Denna grupp är helt avgörande för att projektet ska kunna drivas. Det är mycket viktigt att GFG har fortlöpande kontakter med sina finansierare så att dessa ska känna att pengarna används och förvaltas på det sätt man har förväntat sig.

Herrgårdsprojektet

Ett delprojekt inom ramen för GFG:s totala engagemang, men ett mycket omfattande sådant. Ambitionerna är att, i mitten på februari månad 1999, kunna konstatera om möjligheter finns för att kunna lämna in en EU-ansökan för att finansiera en totalsatsning med Dombäcks herrgård som en central del.

Studiebesök

En viktig del för att ta del av vad andra har gjort, vilka förutsättningar som krävs och hur man gått tillväga för att genomföra olika idéer.

Näringsliv i samverkan, NIS

En samarbetspartner som består av tre organisationer, Företagarna, Handelskammaren och Örnsköldsviks Industrigrupp. Istället för att bygga upp en lokal företagarförening i Husum/Grundsunda har GFG tänkt sig att ett fördjupat samarbete med NIS skulle kunna ersätta en sådan. Diskussioner om hur det praktiskt ska gå till pågår.

Yvonne skall syna herrgår'n...

Sedan några veckor tillbaka har GFG:s ordförande, *Yvonne Häggström*, på deltid knutits till EU-projektet.

Yvonne har med stor entusiasm och energi tagit sig an bland annat den herrgård som finns strax intill Lolab.

För Grundsundaborna är Yvonne välbekant; hon har jobbat många år inom föreningslivet, Unga Örnar och är kyrkopolitiker. Sedan Grundsunda FramtidsGrupp kom till på uppdrag av föreningslivet så går också det mesta av hennes fritid till EU-projektet.

– Det blir några intressanta och spännande månader innan vi får veta genväret på vår ansökan, säger hon.

Jag tror benhårt på projektet! Som ansvarig för herrgårdsprojektet skall hon ta fram det faktamaterial som skall ligga som underlag för kommande beslut när herrgårdens framtid skall avgöras av GFG.

Yvonne kommer under dryga tre månader bland annat att jobba tillsammans med elever från såväl Turismakademien som, framför allt, projektledarna som f n går Marknadspunktens utbildning i Örnsköldsvik.

I uppdraget ingår också att se vad som är möjligt att skapa med hjälp av all den spillvärme som finns tillgänglig på Husumfabriken (se separat artikel på annan plats!).

...och han skall se till att Grundsunda syns

Jerry Erixon heter projektets andre deltidanställda. Han skall jobba företrädesvis med information och trycksaker och se till att företagen och Grundsundabygden lyfts fram mera än tidigare.

Jerry kommer från Bureå i Västerbotten, men är naturaliserad nord-ängermanlänning sedan drygt 33 år tillbaka. Han jobbade några månader som sportchef på ÖA (1965-66) innan det blev andra arbetsuppgifter i företaget. Han har jobbat med turistinformation lokalt och på länsnivå i såväl Västerbotten som Västerbotten; var projektledare, copywriter och vd under tre år på MittInfo innan han återvände till tidningsarbetet igen. Det hann bli

sammantaget 33 år inom ÖA-koncernen, de tio senaste åren som chefredaktör, innan han beslöt sig för att trappa ner.

Om det projektet säger han: – Det är mycket intressant! Jag är fortfarande rätt nyfiken av mig och det skall onekligen bli spännande se vad vi kan göra i en bygd som Grundsunda om, eller snarare när, vi bestämmer oss för att börja dra åt samma håll. Det är nämligen en förutsättning om FramtidsGruppens arbete skall bli framgångsrikt. Jag är inte speciellt orolig. Jag är övertygad om att Grundsundaborna ställer upp när det verkligen "bär till". Konstigt vore det annars!!!

Den gamla kommunenheten Grundsunda, med Husum som centralort, skall utvecklas till ett företagsvänligt samhälle och ett intressant område att lokalisera och starta företag i.

- En stark företagarförening;
- Fem nya företag;
- Tjugofem nya arbetstillfällen;
- Företagen i Husum/Grundsunda kommer att bredda sitt sortiment och sina marknader och därmed öka omsättningen;

Det är ett tufft mål som Grundsunda FramtidsGrupp formulerat i sitt EU-projekt, det som skall löpa även de kommande två åren. Men det är också målformuleringar som är nödvändiga att genomföra om Husum, och därmed hela Grundsunda, vill vidare in i 2000-talet med åtminstone samma befolkningstal som i dag och fler jobb än dagens, framför allt för kvinnor.

Vi har ju alla kunnat läsa, och också sett i nyhetssändningar, att befolkningsutvecklingen i vårt eget län är minst sagt dystert. De profetior som forskare lanserade under första delen av 80-talet, med ökad konkurrens mellan centrum, och då menade de storstads- och utbildningsorterna, och periferin (alltså resten av landet) är på väg att förverkligas fullt ut. Folk lämnar glesbygden och flyttar ut mot kusten och när det inte räcker så drar de vidare, framför allt de unga, till storstäder och högskoleorter. Kvar i periferin blir en åldrande befolkning om profetiorna blir verkliga – och ibland har de en märklig förmåga att bli självuppfyllande.

I Grundsunda insåg man för en handfull år sedan vad som höll på hända och började agera. Då lades grunden till det projekt som Grundsunda FramtidsGrupp nu är igång med. Men det som började med många energiska och intresserade krafter på ideell basis har med automatik fått växla upp och nu har GFG ett projektkontor med fast anställd personal; en på heltid och, under några månader framåt, med två på deltid.

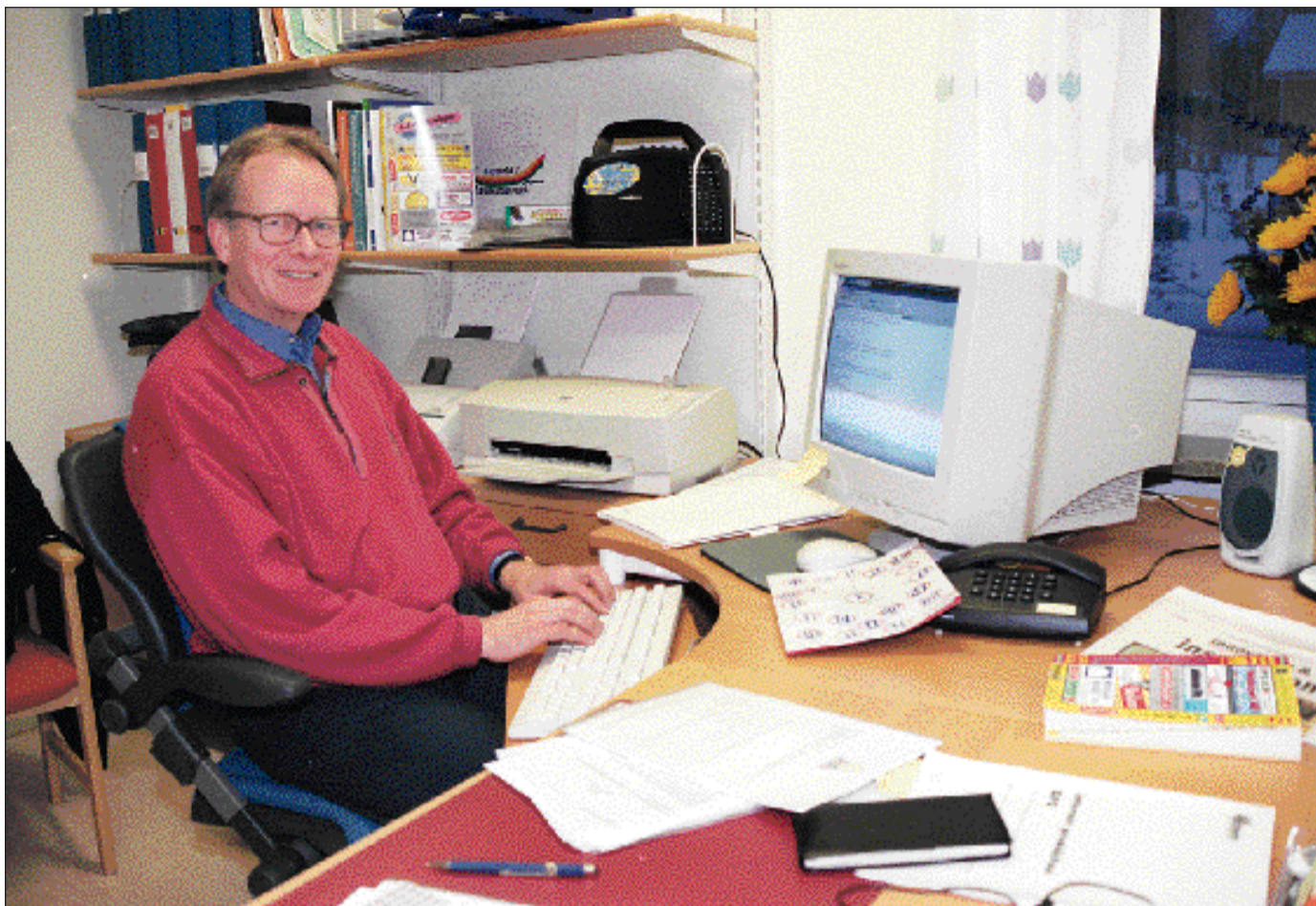
Erfaren projektledare

Bosse Östlund heter mannen som skall leda GFG in i 2000-talet och dra det tunga lasset som en slags spindel i det nätverk som nu håller på att byggas upp. Tycker ni möjligen att ni känner igen namnet så är det inte så märkligt. Projektet har anställt en ledare med bred erfarenhet och som jobbat både inom och ut mot näringslivet under ett antal år.

Bosse, som faktiskt trampade Grundsundamark under uppväxttiden, är civilekonom med studier i Sundsvall, Uppsala (juridik) och Umeå där han tog sin examen.

Han har arbetat på landstinget, har fem år på MoDoMekan; under sju år arbetade han med sin far i ett verkstadsföretag där det som mest var ett 30-tal anställda och kunderna fanns företrädesvis i Norden, men också ute i Europa.

Efter en handfull år som företagskonsult på Utvecklingsfonden läste han in adjunktkompetens och började undervisa i ekonomi och samhällskunskap på gymnasiet. Där hade han ansvar för eleverna i företagargymnasiet, och ägnade dessutom tid åt skolutveckling när det en dag sattes en EU-ansökan i händerna på honom,

Bosse Östlund är GFG's projektchef och kommer närmast från Nolaskolan.

 Jerry Erixon

Tuff målsättning – en utmaning för "spindeln" i GFG-projektet

den från Grundsunda FramtidsGrupp.

Nu är han knuten till GFG:s projekt, ett jobb som han aldrig tvekade att söka sedan han läst målformuleringen.

– Den var intressant och en klar utmaning, säger han. Därför sökte jag jobbet och fick det också.

Företagsintervjuer

I dag, en handfull månader efter det att han trädde till som projektchef på GFG:s kontor i Kyrkans hus, har han samlat på sig en myckenhet av information och kunskap om såväl samhället som företagen.

– När man skall driva projekt av det här typen, med dess tydliga mål, så måste man veta vad företagen vill, tänker och har för framtidsplaner och önskemål. Jag har intervjuat dryga 60-talet företagsledare och nu börjar bilden klarna. Speciellt gäller det önskemålen om utbildning. Det är stort intresse bland företagarna att lära sig mera om datorer, hur man hanterar internet, e-post och marknadsföring och dessutom säljer sina produkter och tjänster på nätet.

– Vidareutbildning i språk, marknadsföring och en företagskatalog som visar vad Husumföretagen har att erbjuda är andra starkt uttalade önskemål.

– Vår absoluta målsättning är att erbjuda utbildningar på alla dessa områden och vi skall dessutom producera material som marknadsför såväl företag som bygden. Den delen av projektet går igång direkt efter årsskiftet.

Många tvekar

– Vad har intervjuerna gett i övrigt?

– Det finns en viss osäkerhet hos många företagare om hur framtiden kommer att bli. De känner att mar-

ken om inte gungar under dem så i alla fall inte är så fast som förut.

Till en del har detta att göra med hur det skall bli med jobben i framtiden hos MoDo. Många Grundsundaföretag har under åren haft bra med arbete i Husumfabriken, men uppdragen till de lokala företagen är inte lika många numera som tidigare.

Husumföretagen har inte längre en gräddfil till servicejobben inne i fabriken. Det har inneburit att många företag börjat tveka om de skall satsa, utveckla sina företag.

– Några har också ansett att de i dag har en lämplig nivå på sin verksamhet och väljer att stanna där.

– Men det finns också några med framtidstro och som är beredda att satsa. Husumbagaren Bo Sundström är en, systrarna Alenius och Ö-kiosken siktar också framåt liksom THP Paper Converter AB, Moströms Maskin och Transport AB, Design Plus 4 för att nu nämna några företag.

I projektet ingår som en viktig del att lägga grunden till ett nätverk och dessutom få företagen att börja samarbeta och därmed bli starkare ut mot andra aktörer än MoDo Paper. Det har vidare sagts att Grundsunda behöver en stark företagarförening.

– Vi tror att det bästa för Grundsundaföretagen är att via GFG koppla ihop sig med de organisationer som redan finns. Industrigruppen, Företagarna och Handelskammaren kan ge den service som "våra" företag efterfrågar. Fördelen med att finnas i den stora familjen är dessutom att de träffar andra företagare från andra orter. Vi har för övrigt pratat om detta redan med bl. a. Handelskammarens ordförande Tore Erkén. Han ansåg att kommunen inte skall

splittra sig med alltför många intresseorganisationer för företagen, det räcker med de tre som redan finns.

Bred kontaktyta

GFG har så här långt haft en rad kontakter, bland dem landshövding Börje Hörnlund.

– Vi tycker att det är nödvändigt med en bred kontaktyta, att berätta om projektet men också för att få impulser. Vi behöver idéer och inte bara det; det behövs dessutom många goda krafter om Husum, och därmed Grundsunda, skall klara den förändring som församlingen måste igenom de kommande åren. För att nå dit skall vi också ta den hjälp som finns; vi skall ta till oss den forskning som finns både vad gäller samhällsförändringar och utvecklandet av små och medelstora företag, säger Bosse.

Men det är också viktigt att försöka att åtminstone behålla den service och de företag som finns i dag. En förutsättning för detta är köptrohet och att företagen prismässigt kan konkurrera med affärer i stan, eller norrut.

GFG:s framtidsprojekt har så här långt mötts av stor entusiasm. Redan efter några månader är ett 100-tal inblandade i projektet. Att så många backar upp projektet kan GFG till en del tacka skolledningen för.

En har på ett utomordentligt sätt ställt upp och skolan i Husum är numera en vital del av projektet.

– Men skall vi lyckas nå de högt uppsatta målen är det nödvändigt att vi får med Grundsundaborna den dag vi skall börja plocka samman arbetsgrupperna. Det är ett viktigt arbete vi har framför oss och resultatet blir bäst när kraften kommer inifrån, anser Bosse Östlund.

”Vi har mycket att vara stolta över”

Sten Bylin, Grundsundas kyrkoherde.

Om betydelsen av att skapa framtidsoptimism i bygden kan han tala både länge och varmt, kyrkoherden **Sten Bylin** i Grundsunda.

Övertygad är han också om Grundsunda Framtids-Gruppens stora betydelse i sammanhanget.

– Det är viktigt att lyfta fram det positiva.

Alla ska vara ambassadörer för vår bygd, deklarerar **Sten Bylin**, som i FramtidsGruppen ser ett gott exempel på lokalt ansvarstagande.

– Vi har också så mycket att vara stolta över här, fortsätter han och nämner faktum att Grundsunda är inkörsporten till Höga Kusten, Härnösands stift och Örnsköldsviks kommun.

– Här finns för övrigt det största fritidsboendet i kommunen.

Själv har Sten Bylin varit Grund-sundabo i femton år vid det här laget, och trivs mycket bra, så Domsjöpojke som han är. Väl förankrad är han också i FramtidsGruppens arbete som han följt sedan starten.

– Jag satt med i HUR:s (Husums föreningsråds) styrelse vid den tiden för ”Leva Bo”-utredningen och fanns med på stormötet i Husumgården där beslutet togs om att bilda en framtids-grupp.

Bland förslagen på medlemmar till gruppen som lämnades in av Grund-

sundabor fanns kyrkan. Det kändes förstås en smula hedersamt att bli invald, men också rätt självklart att engagera sig. För det här med att ta saken i egna händer, och göra något, passar församlingen som hand i handske. Förklaringen är enkel:

– Kyrkan är ju beroende av att det finns församlingsbor.

En mötesplats

Vi möts över en kopp kaffe i Kyrkans hus, samlingspunkten mitt i byn med café, samlingslokaler, snickarverkstad och hantverksbod. Huset byggdes en gång före storkommunernas tidevarv, för dåtidens kommunala förvaltning i Grundsunda.

Just detta hus förvaltas idag av församlingsbor som passerar på väg från

körövning, eller till en kopp kaffe i café Duvan.

– Kyrkan är en mötesplats oavsett politisk hållning. Vi har en bred kontaktyta i samhället i olika samhällsfunktioner som åldringsvård, skola och företagsvärld. Därför framstod det också som självklart att upplåta lokaler för FramtidsGruppens verksamhet.

Bort med jantelagen

Under lång tid har kyrkan skilt andligt från världsligt vilket skadat verksamheten, menar Grundsundaprästen. Därför är det med tillfredsställelse han ser hur de nu återtagit platsen mitt i byn, och därmed återknutit till den gamla sockentanken, som betyder just platsen dit man söker sig.

Sten Bylin ser också en koppling mellan EU-tanken och den ursprungliga församlingstanken om att gå samman för att hjälpa varandra.

– Mitt i EU-tanken finns en ambition om det nära, att vi ska söka oss samman för att vara en resurs för varandra. Vi måste glädjas åt det som är bra, för dem som det går bra för. Bort från Jantelagen, utbrister Sten

Bylin och tillägger: – Det måste få gå bra för företagen i bygden!

Många aktiviteter

Grundsundaprästen är inte bara en visionär. Han kan peka på en rad aktiviteter där kyrkan funnits och finns med på ett hörn. Hockeykväll i december är resultatet av ett samarbete med Husum Hockey, kursdagar har anordnats under hösten för att ge stöd åt pensionärer och till de allra senaste inslagen hör samarbetet med dagis, Backstugan. Det innebär att en barngrupp med 4–5-åringar inom kort börjar i en så kallad ”Barntimmeverksamhet”

i Kyrkans hus. Grundläggande kunskaper vad gäller kyrkoårets högtider, men också etiska värden står på programmet. – Vi gick ut med en fråga till skolan och till föräldrar med barn i åldersgruppen.

Glädjande nog sa alla ja, berättar Sten Bylin och ser rätt nöjd ut.

”Bort med
Jantelagen och
lyft fram det
positiva”

Projektledarna som jobbar för projektet

Den här hösten har 13 projektledare gnuggats i sitt jobb av Marknads- punkten, ett utbildningsföretag som bland annat har projektledning, marknadsföring med mera på sitt program.

Örnsköldsviks projektledare har kopplats till GFG:s herrgårdsprojekt och är sedan några veckor tillbaka fullt sysselsatta med att kartlägga de möjligheter som en restaurerad herrgård bidra med till morgondagens besöksnäring i Grundsunda. Men de tar också fram en idébank för såväl ett växthus på nedre sidan av E4 som en utbyggnad av Salusand i ett antal steg. I februari får vi se resultatet av deras intensiva arbete som följande sker i nära samarbete med GFG:s projektledare.

Herrgårdsgruppen består av Birgith Mårtensson, projektledare, Gun-Marie Norgren, Ingrid Björklund, Elisabeth Eklund och Lena Sjöström. På bilden också projektets huvudansvariga, Yvonne Häggström.

Växthusgruppen har Arne Edlund som projektledare och han jobbar tillsammans med Martin Bergman, Bosse Sandström, Hans Westberg och Bosse Östlund, GFG.

Salusandsgruppen i sin rätta miljö. Den består av Ulrika Nylander, Agneta Sandström, Ewa Karlsson och Bengt Nilsson, som är projektledare.

Bilderna till vänster

- HERRGÅRDSGRUPPEN** består av Birgith Mårtensson, projektledare, Gun-Marie Norgren, Ingrid Björklund, Elisabeth Eklund och Lena Sjöström. På bilden också projektets huvudansvariga, Yvonne Häggström.
- VÄXTHUSGRUPPEN** har Arne Edlund som projektledare och han jobbar tillsammans med Martin Bergman, Bosse Sandström, Hans Westberg och Bosse Östlund, GFG.
- SALUSANDSGRUPPEN** i sin rätta miljö. Den består av Ulrika Nylander, Agneta Sandström, Ewa Karlsson och Bengt Nilsson, som är projektledare.

Succé!

Den första "företagarlunchen" i FramtidsGruppens regi blev en framgång. Det kom cirka 50 personer och de fick bland annat lyssna till Anders Omnell, Mittinfo som berättade om hemsidans betydelse och det nya företagarregistret. I början på nästa år bygger GFG ut sin Internet-information och företag som vill ha egen hemsida kommer att få hjälp med detta.

RESE- centrum LYFT för Husum

I början av december kom den nya översiktsplanen för Örnsköldsviks kommun. Det finns åtskilligt i den som är av yttersta intresse för Grundsunda i allmänhet och tätorten Husum i synnerhet. Botniabanans station- och resecentrum är just en sådan fråga.

Vi minns ju alla vilket hiskeligt liv det varit kring Botniabanans; bl a debatten om det var värt 165 miljoner extra att få en stationsbyggnad centralt placerad.

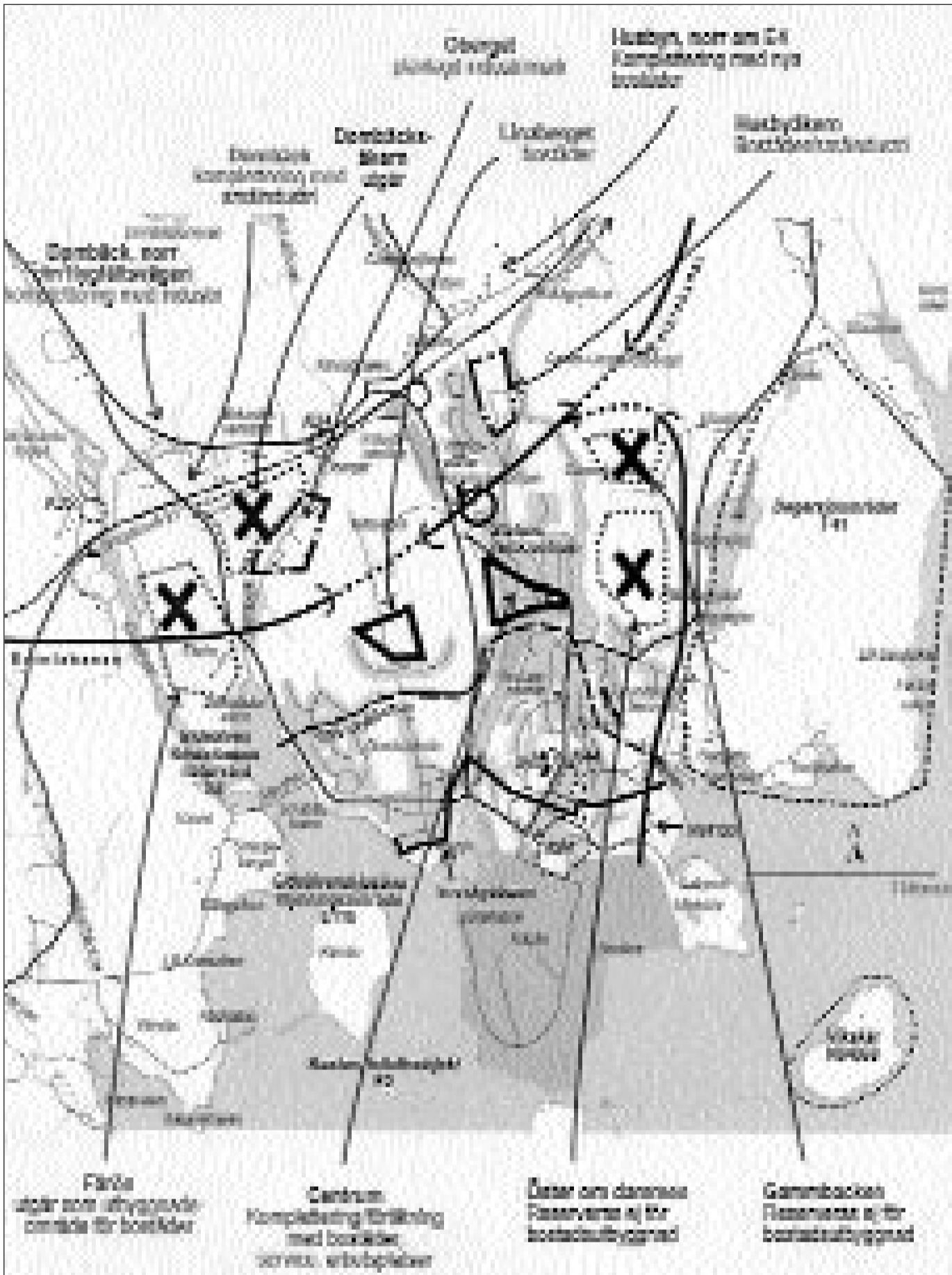
Det kan tyckas ekonomiskt lätt-sinne att hävda att det beslutet är inte Grundsundabornas, utan banverkets. Och anser banverket att en centralt placerad station är en nödvändighet för banan så borde vi kanske tacka och ta emot. Men det finns en annan intressant aspekt på detta. Enligt kommunens nya översiktsplan så är det bara två områden som i framtiden kan bli aktuella vid etablering av verksamheter med nationellt eller regionalt intresse: Örnsköldsvik och Husum. Dessa verksamheter skall ligga i närheten av ett stations- och resecentrum och sådana finns inom överskådlig tid bara på två platser i kommunen, Husum behöver inte vara det andra utan kan lika gärna vara första alternativet!

Det är en bonus väl värd att notera!

Det finns annat att fundera kring också vad stationshuset beträffar. Banverket är intresserat av att det blir verksamheter i huset och här har hugade entreprenörer en chans. Det finns också en del som tyder på att till exempel paviljongverksamheten kan komma att flytta in – om styrelsen vill och den ekonomiska uppgörelsen blir det rätta.

För GFG blir stationshuset en möjlighet och tillsammans med företag och föreningar så skall frågan "Hur skall vi dra nytta av stationshuset?" få sitt svar inpå det nya året.

De framtida aktiviteterna kring stationshuset aktualiserar ytterligare behovet, och betydelsen, av ett kommersiellt centrum. Det är en hjärtefråga för hela samhället och av vikt för servicens fortlevnad. När man studerar kartbilden av Husum med omlandet så ser ni ett antal kryssmarkeringar.

Detaljplaneringen av området får fortsätta när utbyggnad är aktuell.

Husbyn, norr om E4. Viss komplettering med nya bostäder bör vara möjligt i området.

Gammbacken och området öster om Dammen. Under utställningen av översiktsplanen föreslås att områdena skulle prövas för bostadsutbyggnad. Det kräver dock stora investeringar och torde inte vara aktuellt inom överskådlig tid.

Linaberget. Utbyggnad av ett tiotal bostäder bedöms vara möjlig.

Utbyggnadsområden för arbetsplatser/ industri:

Dombäck, norr om E4. Viss komplettering bedöms kunna ske i området, som kan vara intressant för verksamheter med behov av skyltläge mot E4. Behovet av att bygga om eller stänga Bruksvägens korsning med E4 får prövas när utbyggnad blir aktuell.

Dombäck, norr om flygfältsvägen. Viss komplettering av nya arbetsplatser/industrier bedöms möjlig i området i anslutning till och öster om LO-LAB. Det förutsätter att lämpliga utfarter mot flygfältsvägen kan lösas.

Dombäcksåker har diskuterats för utbyggnad av industri. Lämpligheten ifrågasattes under samrådet/utställningen med hänsyn till de dåliga markförhållandena, och området föreslås därför utgå.

Husbyåker utgörs av ett tidigare för bostadsändamål planlagt område som vid behov ska ändras till industriändamål. Möjligheten till kombinationstomter för bostadsrätter/småindustri/hantverk närmast Movägen ska prövas när planen ändras.

Öberget föreslås för viss komplettering med småindustri. Området är delvis planlagt för småindustri och har i vissa delar dåliga markförhållanden.

Trafik

Gång- och cykelvägar: I det fortsatta arbetet med området närmast stationen ska gång- och cykelvägnätets koppling till stationen studeras närmare. Utbyggnad i övrigt föreslås enligt redovisningen i den fördjupade översiktsplanen. Under utställningen föreslås en ny gång- och cykelväg från Husbyn till Husum, som enligt tekniska kontoret inte kan prioriteras. En under utställningen föreslagna ny gång- och cykelbro över Husån där järnvägen kommer att passeras bedöms inte nödvändig.

Korsningar på E4: Kommunen anser att trafiksäkerheten i avfarterna från E4 i Gideåbacka och vid Dombäcksåker bör förbättras och kommer att begära detta hos Vägverket.

Breddning av Fabriksvägen vid korsningen med Bruksvägen. Detta ska studeras i samband med planeringen av resecentrum/järnvägsstation.

Skydds zoner kring MoDos industrier inom vilka nya bostäder bör undvikas föreslås enligt karta.

Allmänna intressen: Husums tätort berörs av kulturobjekt K44 (IOGT-logen "Nordens kämpe", EFS-kapellet och arbetarbostäderna längs Boviksgränd), K34 (Dombäcks herrgård), K35 (Gideåbacka kraftstation). Gideälven utgör riksintresse naturvård, ekologiskt känsligt område (E8). Husån utgör naturvårdsobjekt (N84283) och ekologiskt känsligt område (E4).

Ett område väster om Vörnsviken utgör naturvårdsobjekt (N120). Deger sjöområdet är värdefullt för friluftslivet (F41).

Kring skolan har närmaturområden avgränsats.

Det är markområden som planerna plockat bort därför att de inte är lämpliga att bebygga med vare sig bostäder eller industrier på grund av markens beskaffenhet.

Dombäcksåker är just ett sådant område, men när en av de ansvariga, Thomas Lundgren, får höra om växthusprojektet så säger han:

– Spontant låter det som marken skulle passa utmärkt för just en sådan verksamhet. Markförhållandet skall således inte vara något problem.

Det är viktigt att miljön kring stationshuset blir attraktivt, heter det vidare. Tackar, säger vi.

Det kanske ger Husum en möjlighet att få infarten från E4 åtgärdad i väntan på att de trivselskapande åtgärderna runt stationshuset kommer igång.

Önskemålet finns högt på agendan...

Har ni funderingar kring översiktsplanen så skriv gärna till:

Grundsunda FramtidsGrupp, Kyrkans hus, 890 35 Husum

så skall vi sammanställa idéer och ta diskussionen med beslutsfattarna.

Ni kan också skriva direkt till:

Kommundirektionen
Att: Thomas Lundgren
Örnsköldsviks kommun
891 88 Örnsköldsvik

E-postadressen är:
thomas.lundgren@ovik.se

Den **12 februari** är sista dagen för den som vill ha synpunkter på planernas syn på framtiden.

FAKTA

Stationens närområde (ca 500–1 000 meter från stationen). I Banverkets pågående arbete (november 1998 med järnvägsplan för Botniabanan genom Husums samhälle ta förutsättningar och idéer för järnvägsstationen och området närmast stationen fram. Dessa kommer att presenteras i samband med utställningen av järnvägsplanen, som beräknas ske under slutet av 1998).

Med järnvägsplanen som underlag ska kommunen fortsätta studera förtättningsmöjligheter och hur tillgängligheten till stationen från centrum och angränsande bostadsområden kan lösas på bästa sätt. Det är viktigt att miljön kring stationen får en attraktiv utformning.

Färön. Området har tidigare redovisats för utbyggnad av bostäder. Med Botniabanan genom området bedöms det inte finnas förutsättningar för utbyggnad varför det föreslås utgå.

Centrumområdet. Här finns möjligheter att komplettera med t ex bostäder och service. Skisser för hur området kan utvecklas har tidigare upprättats.

Jerry Erixon

Tänk, så här kan

*Det går inte!
Försök säga det i Grundsunda och det finns åtminstone några som "stegrar sig".*

Yvonne Häggström är en.

Såsom varande ordförande i Grundsunda Framtids-Grupp skall hon föregå med gott exempel och så är det. Det kan också behövas att någon med obändig energi och ett kontaktnät värt pengar ger sig i kast med det projekt som kan bli det största inom ramen för Grundsunda FramtidsGrupp, Dombäcks herrgård.

Den står där uppe på backen, exteriört imponerande, men kliver man in genom dörrarna så börjar man fundera.

– På vad man kan göra med den, ja! Jag har sett den som en möjlighet under många år, säger Yvonne. Eftersom jag känner *Lasse Lindblom* på Lolab väl har jag haft tillgång till byggnaderna, fått gå omkring där och fundera på lösningar, men också med förtvivlan sett hur denna kulturbyggnad förfallit.

För snart ett år sedan fick man i Husum klart för sig att herrgården skulle säljas och det blev startskottet på en jakt efter idéer och analyser av herrgårn's möjligheter. Det är en jakt på tid också; om halvannan månad skall handlingarna ligga färdiga och myndigheterna granska om Dombäcks herrgård skall restaureras och kompletteras och därmed bevaras som den kulturbyggnad den är. Yvonne Häggström har testat många på sina tankar och idéer.

– Och fått väldigt god respons. Alla är positiva till att vi skall sätta byggnad och område "på fötter" igen eftersom här finns en fantastisk potential. Jag har i alla fall svårt att tro att folk som trafikerar E4:an åker värdshus, eller rättare sagt herrgård förbi, om vi lyckas med vår målsättning att restaurera herrgår'n. Herrgårdsprojektet har satt fart på många kreatörer och några svårigheter att fylla huskroppar och område med vettiga affärsidéer lär det inte bli.

– Huvudmålet är att bedriva restaurangrörelse. Vi behöver ett bra utflyktsmål som också fungerar som representationsrestaurang för ortens företag, anser Yvonne. Här kan vi skapa en sekelskiftesmiljö och dessutom bjuds på mat som till stor del bygger på egna råvaror. Vi har fisk och vilt och i våra funderingar kring herrgår'n finns dessutom planer på såväl växthus som besökssträdgård.

Spännande projekt

Tanken att satsa på ett växthus av format – och kvalitet – har vuxit sig

allt starkare den här hösten. En anledning till detta är den tillgång på spillvärme som finns i Husumfabriken som egentligen bara "väntar" på att användas till något värdefullt.

För ett växthus på nedre sidan om E4 skulle spillvärmens bli av utomordentligt värde eftersom högre energikostnader kan knäcka även den mest ambitiösa och ekonomiskt försiktiga odlare norr om Dalälven.

– Men här skulle vi kunna minimera kostnaden för uppvärmningen.

Att transportera spillvärmens från fabriken är inget problem.

Vilka verksamheter man skall satsa på i herrgård, med angränsande byggnader, och växthus är ännu så länge på förundersökningsstadiet. Det talas i en första skrivning om kursverksamheter, affärs- och utställningslokaler för konst och konsthantverk, grönsaksodling i stor skala, besökssträdgård och katten vet om det inte också kan bli ett test med vinstockar. Kan *Ove Johansson*, stadsträdgårdsmästaren i sta'n, ni vet, få druvor att växa i Örnsköldsvik så måste det gå bra i Grundsunda också, eftersom förutsättningarna här bör vara oändligt mycket bättre.

Lokala företag

– Vem skall driva all verksamhet?

– Vi hoppas naturligtvis på lokala entreprenörer i första hand, om vi nu rör projektet i hamn vill säga. Det är självklart att erbjudandet först skall gå till våra egna och räcker inte det, får vi försöka intressera folk utanför Grundsunda.

– Hur mycket pengar behövs det för att göra herrgård och övriga byggnader användbara?

– NCC har tittat på projektet och kommit fram till kostnader runt åtta miljoner. Men för att få hela området

komplett så krävs det ytterligare ett antal miljoner, till en del naturligtvis beroende på vilken målsättning man har.

– Finns de pengarna?

– Inte än,

men eftersom jag är en obotlig optimist så tror jag att det löser sig.

– Var i tid och omfattning befinner sig projektet i dag?

– Vi är en grupp som jobbar intensivt för att ta fram allt underlag som krävs för ett beslut, och då gäller det inte bara området på övre och nedre sidan om E4 i Dombäck.

Vår ambition är att ge eventuella besökare en komplett upplevelse när de kommer hit. Därför inventerar vi också möjligheterna att bygga ut i Salusand.

Tänk er själva, ett utbyggt Salusand med bland annat pool, växthus med egna odlingar, besökssträdgård, vår fantastiska kustremsa, fisket och så vår herrgård som nav kring vilket allt kan snurra, säger Yvonne och har svårt att hålla tillbaka sin entusiasm. Gissa om vi skulle bli konkurrenskraftiga och ett värdefullt

bidrag till turistnäringen!

– Tack vare hjälp av framför allt

13 projektledare som går Marknadspunktens utbildning i Örnsköldsvik så räknar vi med att ha en projektbeskrivning klar till

den 15 februari. Den

skall sedan vidare till länsstyrelse och underställas EU-granskare. Vi hoppas självklart på att få del av de pengar som finns för sådana här ändamål. Vi vet att det är en hyggligt stor børs och vårt projekt skall rimligen vara intressant för beslutsfattarna, tror Yvonne.

Det återstår således några hektiska veckor för Yvonne Häggström och hennes projektledare innan de får ett första test på bärigheten i detta lika fantastiska som spektakulära projekt.

Det finns anledning att hålla en liten tumme för att de ska lyckas i sin strävan!

*”Herrgår'n
– de många
möjligheternas
projekt”*

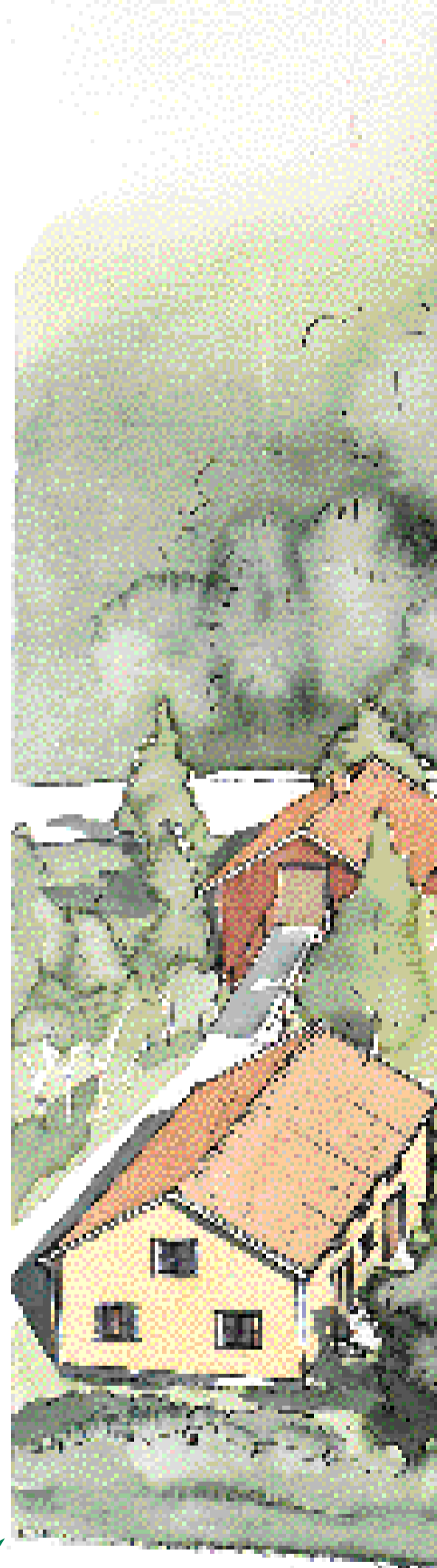
Den här fina illustrationen har arkitekt *Arne Wistedt*, FFNS Arkitekter, svarat för. Den visar med all önskvärd tydlighet vilka möjligheter projektet rymmer!

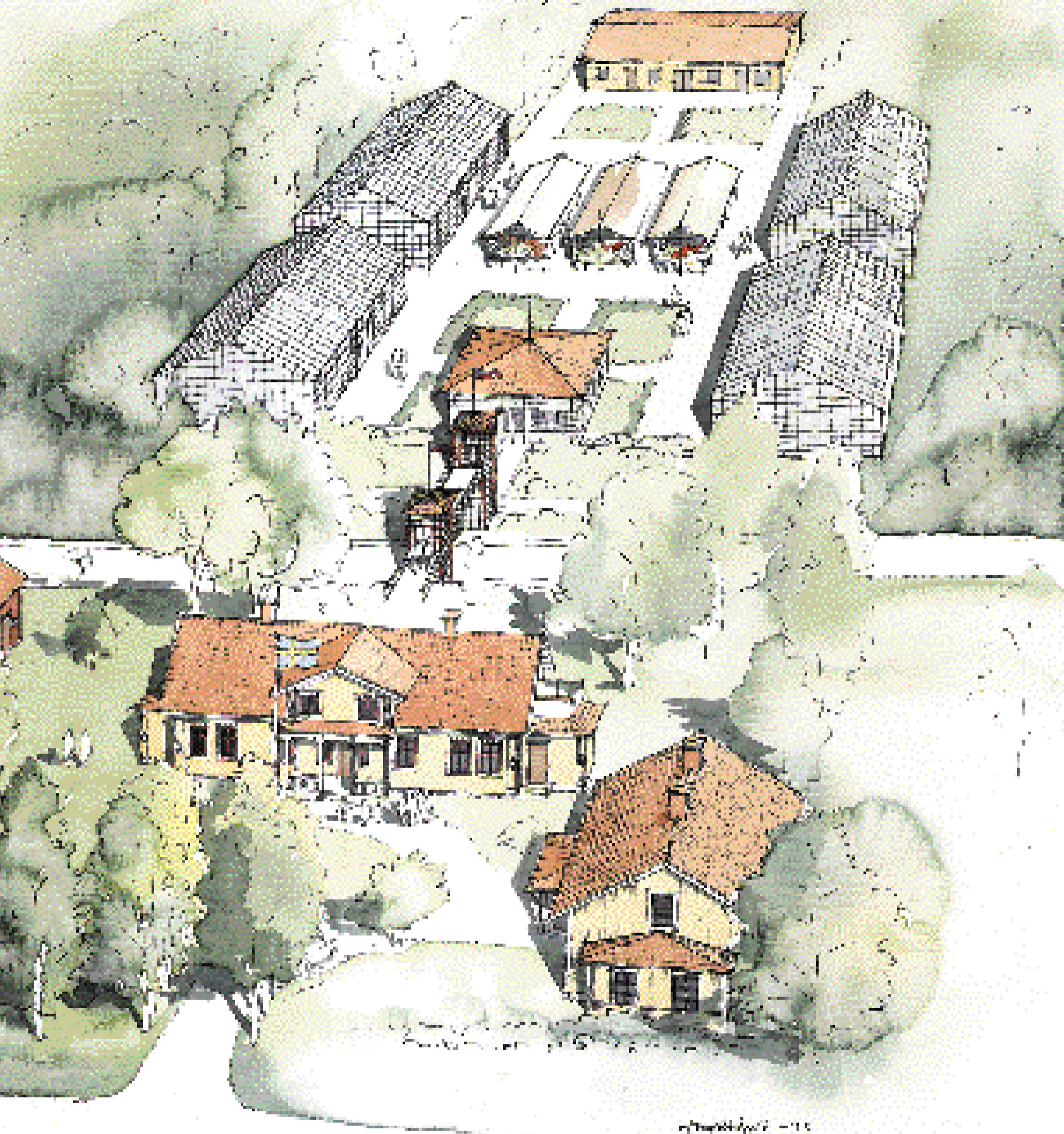
Jerry Erixon

HISTORIK

General Döbeln hade en krigsskada som gjorde att han alltid bar ett band runt sitt huvud. En liten flicka satt en gång i hans knä och kände förundrat på bandet. Hon mindes det senare som ett kallt järnband – kanske bar han ett järnband i vardagslag under brinnande krig – men på porträttmålningar av Döbeln ser man i stället ett svart sidenband. Platsen för denna händelse var – kronofogden *Eskil Svedbergs* gård i Dombäck, den gård som senare blev Dombäcks herrgård.

det bli i Dombäck!

Tiden var naturligtvis krigsåret 1809. Flickan var kronofogden assessor Eskil Svedbergs dotter, vars dotterdotter, *Eva Arbman*, återger händelsen i boken *"Kapten Silverbrand och andra berättelser"*.

Att Döbeln hade ärende till kronofogden över norra Ångermanland var ingen tillfällighet. Den tidens kronofogdar lydde under landshövdingarna. Dessa ansvarade för de svenska truppernas försörjning i detta krig som fördes på svensk mark bara några mil

norrut. Att Svedberg residerade på denna gård i Dombäck har att göra med att hans företrädare som kronofogde, *Olof Westman* d.y., hade köpt denna gård i mitten av 1700-talet. Olof Westman d.ä. och d.y. hade själva sin gård på Gideåbacka dit Olof Westman d.ä. hade stationerat sig i slutet på 1600-talet.

Vilken morgongåva!

Gideåbacka finns omnämnd 1552, då i samband med det fasta laxfisket. Innehavaren var

Pernilla på Vik i Uppland. Hon hade som morgongåva fått 1 000 mark som skulle vederläggas som jordagods. Kanske ingick Gideåbacka laxfiskeplats i denna morgongåva. En systerson till Pernilla på Vik, riksrådet friherre *Nils Bielke*, gjorde 1615–1619 anspråk på skattefrihet för sitt "torp" Gideåbacka.

Ångermanlands fögderi delades i ett södra och norra Ångermanlands fögderi 1668. Anledningar till att Westman bosatte sig i

Gideåbacka när han blev kronofogde 1692 var dels att det var en kronoegendom, dels det geografiskt centrala läget i fögderiet som även innefattade nuvarande Nordmalings och Bjurholms kommuner. Kanske spelade bevakningen av kronolaxfisket en roll. Det anges dock på en karta från 1756 att själva laxfiskeanordningen är upprutten och att inget fiske bedrivs.

Forts. på nästa sida

En kulturpost i vår bygd

Det finns få på våra breddgrader som både vill och vågar utmana klimat och växtzoner.

Men Ove Johansson, vår stadsträdgårdsmästare gör det ofta och gärna. När vi en gråkulen dag drar iväg med honom till Dombäcks herrgård, så både ser och hör man hur hans skaparförmåga går igång.

Ove Johansson har studerat herrgård, terräng och växtlighet runt omkring den och på andra sidan E4.

Han har alldeles uppenbart gillat vad han sett.

– Mycket är naturligtvis avhängigt på vilka resurser man vill sätta till. Mycket resurser ger ett bättre resultat. Men det är ingen tvekan om att området är intressant och det faktum att området är nära den sydligt boreala regionen gör inte saken sämre precis. Husum tillhör alltså en växtregion som slutar vid gränsen mot Västerbotten. Så här kan inte umeborna konkurrera...

– I området finns också en fantastisk bäck med möjligheter att komplettera med små "pooler" för flugfiske. Den här bäcken har ett minivattenflöde på 50 liter per sekund och det bör vara tillräckligt för att havsöring och flodnejonögon skall gå upp.

Under sin vandring i området såg Johansson att bävern gjorde sitt bästa

– Det finns mycket roligt man kan göra runt Dombäcks herrgård, både på övre och nedre sidan om E4, säger Ove Johansson

för att hjälpa honom på väg med en "pool", men det ställer också till det om bävern får bre' ut sig. Det hindrar öringens vandring till lekplatserna.

Att det skall finnas växthus på plats, anser Ove Johansson. Och han är heller inte främmande för druvodling. Förutsättningarna i Dombäck är inte sämre än i stan...

– Det är också viktigt att skapa en miljö som är både tilltalande och gläntar på allt det fina som går att skapa, säger han. Den förnäma herrgårdsmiljön skall synas på långt håll, men samtidigt måste man skapa en närmiljö, lummig, inbäddad, avskild.

När man återskapar miljön från 1800-talet bör man även titta på byggnaderna. Kanske skall det vara

tidskaraktäristiska huskroppar; kanske skall där skapas en slags "lycksalighetens ö"; med tanke på spillvärmens kan där skapas, som Johansson uttrycker det, "förvånande odlingar" och han tänker då på vin, apelsin, kiwi, fikon etc.

Ove Johansson kan också tänka sig en gård med djur, kanske för veganer!, men framför allt är det växtligheten som lockar.

– Det är ingen tvekan om att Dombäcks herrgård och med dessa omkringliggande markområden tack vare spillvärmens har oanade möjligheter att bli något stort och intressant, en kulturpost. Det är, som sagt, mycket en fråga om vilka resurser man är beredd att sätta till.

Sagt om Dombäcks herrgård

Att bedriva restauration kräver, förutom god mat och dryck, en anledning till besöket särskilt i detta geografiska läge varför de presenterade idéerna om en trädgård låter spännande.

Läget vid E4 är givetvis väldigt attraktivt.

Pål Backlund, Tidigare vd för Pite Havsbad

Länsmuseet Västernorrland anser att miljön har ett kulturhistoriskt värde som en del av Husums industrihistoriska arv, men vill också peka på betydelsen att länet får en väggkrog som kan erbjuda trafikanterna bra mat i en kulturhistoriskt intressant miljö något vi inte är bortskämda med.

Torbjörn Svaan, bebyggelseantikvarie

I herrgården har Husum ett kulturarv att restaurera och förvalta, att återskapa den yttre miljön och göra den åtkomlig för allmänheten.

Villa Fraxinus

Grundsunda FramtidsGruppens initiativ att renovera såväl herrgård som park ger länet ett unikt tillfälle att utifrån en historisk dokumentation av parken återställa den i ursprungligt skick. Herrgårdsmiljön återuppstår på så vis i sin helhet.

Elisabeth Åberg, ekolog

Att möjliggöra ett förvärv av den gamla herrgården som kan ge önska effekter till sysselsättning och framtidstro skulle utgöra ett gott exempel på bra och nödvändig samverkan mellan företag och samhällsintresse.

Stig Erik Westling, länsarbetsnämnden

Missa inte chansen att fåsta Grundsunda på Sveriges kulturkarta!

Hans Wigert, konstnär

Forts. fr föreg sida "HISTORIK"

Driftig son

Efter det att änkan efter Olof Westman d.y. dog 1824 förvärvades Gideåbacka av bonden Erik Persson. Efter honom blev bonden, fjärdingsmannen och sockenskrivaren Jonas Jonsson innehavare av stället. Dennes son Olof Gimbergsson lät bygga Gideåbacka herrgård.

Den driftige Gimbergsson startade Gideåbacka skeppsvarv 1856. Skeppsvarvet låg till en början nära herrgården men flyttades senare nerströms till "Varvet".

1859 anställde Gimbergsson C.J. Unge från Umeå för att sköta bokföringen. Unge var hågad åt det affärs-mässiga hållet och tillsammans startade Gimbergsson och Unge, Gideåbacka Ångsåg.

C.J. Unge köpte år 1868 kronofogdegården i Dombäck av Olof Huss. Denne var son till Jonas Magnus Huss som hade efterträtt Eskil Svedberg som kronofogde och innehaft gården sedan dennes död 1829.

På J.M. Huss tid räknades endast två stora gårdar i Dombäck. Förutom kronofogdegården fanns en gård vars innehavare var lagmannen och härads-hövdingen i norra Ångermanlands

domsaga, Johan Munck af Rosensköld. Om denne märklige person finns många skrönor och berättelser som inte finns plats för här. Nämnas kan emellertid att han lät göra träfigurer föreställande nämndemän som han ställde upp och höll ting med.

"Aggressiv annanit"

Olof Huss däremot, var en mera allvarsam man. Han betecknas i uppteckningarna som en "aggressiv annanit". Han var med andra ord en anhängare av den karismatiska Mor Anna, den baptistiska väckelserörelsens föregångskvinna Nolaskogs. Framgångsrik som affärsman, kom J.C. Unge att överta Gideåbackaföretaget och bli den man som dominerade trävaruhandeln i Grundsunda efter Gimbergssons död. Han lät 1874 bygga den Dombäcks herrgård som vi nu kan se. J.C. Unge var som många andra i den tidens borgerskap mycket kulturellt intresserad. Han ordnade själv musikaftnar på sin herrgård och när hans arbetare på varvet bildade en mässingskvintett 1897 bekostade han naturligtvis instrument. Före 1925 kom Dombäcks herrgård i Gideå & Husums Älfvars Flottningsförenings

ägö. Huvudbyggnaden blev bostad och kontor för flottningschefen Viktor Stenberg. Flygeln var kassören J.A. Nordströms bostad.

Flottningsföreningen bedrev lustigt nog en rätt stor jordbruksrörelse på herrgården med rättare och lantbruksarbetare. Jordbruket lades ned på 30-talet. Där ladugård och andra av jord-

brukets byggnader låg – där pulserar nu E4:an.

1934 köptes herrgården av Gideå Husum AB och fungerade på 60-talet som MoDo:s pensionärshem.

Sven Nordström

ORDFÖRKLARINGAR

Fjärdingsman: Person som vid sockenstämma valdes att biträda kronofogde och länsman.

Friherre: Adelsman.

Kronofogde: Även kallad *kronobefallningsman*, eller *häradsfogde*. Benämningar på den person som förr under landshövdingen bevakade kronans, d v s statens ekonomiska intressen i form av skatteuppbörd, avgifter och böters inbetalande. Kronofogden ansvarade även för "ordningen". Till sin hjälp hade han länsmännen.

Lagman, Häradsdomare: Benämningar för domare på landsbygden. Lagmannens domsaga omfattade olika ringslag med sina nämndemän. Tingen leddes av lagmannen.

Morgongåva: En gåva som mannen gav sin hustru på bröllopsnattens morgon. Den förvaltades av mannen och utbetalades vid dennes död. Det var med andra ord en form av änkepension.

Rättare: Arbetsledare på ett större jordbruk.

Ödesböle: En bondgård utan åbo, d v s ett öde hemman.

”Det är kanon i Husum!”

Hon är ”invandrare” – från Arnäs. Är fackligt aktiv, skiftjobbar med ett gäng killar på PM7 och trivs utmärkt. Och frågar man henne hur hon trivs i Husum så är beskedet lika positivt! Det är kanon!

– Men gudarna skall veta att jag hade en helt annan uppfattning innan jag kom hit, började plugga och träffade gubben min. Jag kunde för mitt liv inte tänka mig slå rot i Husum av alla ställen. I dag känner jag något helt annat, jag stortrivs. Om du flanerar runt i samhället så inser du vilka kvaliteer här finns bland annat i naturen. Det är struntprat att här skulle vara sterilt.

Den som säger detta är *Eva Edberg*, sedan halvannat år ordförande i HUR.

HUR, det är det övergripande organet för Husums föreningsliv, det vill säga alla föreningar, de är 53!, utom de ekonomiska.

Visste ni förresten att HUR raskt närmar sig 50 år. För 48 år sedan tyckte MoDo-företagen i Domsjö, Husum med flera platser att det var bättre prata med ett föreningsråd, än att ha alla föreningar knackandes på dörren. Därför föddes HUR i Husum och rådet fick till uppgift att sköta samtalen med bland annat MoDo. Och det är också HUR som fördelar de pengar som kommer in, det mesta via bolaget.

– I december är man litet av jul-tomte eftersom pengarna fördelas då. I år hade vi elva ansökningar att ta ställning till och eftersom vi prioriterar ungdomar – och scouterna den här gången hade en väldigt bra ansökan så blev det bra utdelning för dem.

Eva Edberg trivs bra i Husum och är övertygad om att Botniabanan så småningom blir ett lyft för samhället och bygden.

Totalt har vi fördelat runt 20 000 kronor. I fjol var ett bra år, då hade vi 32 000 kronor att fördela.

Eva Edberg berättar också att HUR har ett finger med i såväl Valborgs-firandet som midsommarfirandet vid Grundsundahemmet.

– *Många har synpunkter på livet i ett brukssamhälle. Hur ser du på det?*

– Jag har svårt förstå de som är negativa. Visst, Husum är ett litet samhälle där alla kan hålla kolla på alla om de vill och där det finns förvisso avundsjuka. Men vaddå? Det är inget unikt för Husum och dessutom går det komma åt problemet genom att ta rätt på vad som är orsaken.

– En stridsfråga som delat samhället är Botniabanas sträckning.

Vad anser du om den, och vilken betydelse tror du banan får för bygden?

– Självklart får den stor betydelse. Visserligen har vi i paviljongstyrelsen, där jag också är ordförande, inte tagit officiell ställning till vad vi skall tycka. Men min personliga uppfattning, det är bara den jag kan ge uttryck för, är att Botniabanan blir viktig för Husum och att det är bra att vi får en centralstation. Att det sedan påverkar paviljongen är en annan sak. Det går ju faktisk att bygga nytt! Eva Edberg har också fler än en gång haft anledning fundera över varför debatten om

centralalternativet blivit så het och att det är företrädesvis den äldre generationen Grundsundabor som stått på barrikaden.

– Jag kan förstå de som är direkt berörda av bansträckning. Men i övrigt är detta framför allt en fråga för det uppväxande släktet i Grundsunda. Skall ungdomarna stanna kvar så behöver vi bra kommunikationer. Det får vi med Botniabanan. Jag har för övrigt själv sett vad en centralt placerad järnväg kan få för positiv effekt. Skinnskatteberg är just ett sådant exempel och där går järnvägen rakt genom centrum, säger Eva Edberg.

Föreningarna i Grundsunda

Under vintern skall föreningslivet i Grundsunda kartläggas och sedan ut på nätet. Det här arbetet skall ske i unikt samarbete mellan skolan och FramtidsGruppen – detaljerna berättar vi om på annan plats i tidningen.

Det är viktigt att vi får vetskap om alla föreningar. HUR föreningsråd har registrerat de flesta, men inte alla. Så finns ni inte med i uppräknningen så kontakta HUR eller Grundsunda FramtidsGrupp, tel 612 12.

A ABF, lokalavdelning, Husum

B Banafjäl's intresseförening

E EFS Banafjäl
EFS Gidböle juniorgrupp
EFS Godmersta

EFS Missionsförening Husum

F Folkets Hus Paviljongen
Föreningen Hem och Skola i Grundsunda

G Gideå Pistol
Grundsunda Baptisförsamling
Grundsunda Broderskapsgrupp
Grundsunda Djurskyddsförening
Grundsunda Filmförening (GRUFF)
Grundsunda Församling
Grundsunda Hembygdsförening
Grundsunda Jägarklubb
Grundsunda Kyrkokör
Grundsunda MHF
Grundsunda Pensionärskör
Grundsunda Röda korskrets

H Husums automobilklubb
Husums Båtklubb
Husums Fotoklubb
Husums Fotoklubb
Husums Harmonikår

Husums IF Backhoppningsklubb
Husums IF Brottarklubb
Husums IF Fotbollsklubb
Husums IF Gymnastikklubb
Husums IF Hockeyklubb
Husums IF Orienteringsklubb
Husums Idrottsförening
Husums IF Skidklubb
Husums Kristna Samarbetsråd
Husums Lottakår
Husums Scoutkår
Husums Trädgårdsförening
Husums S-förening
Husums S-kvinnor (vilande)
Hörselskadades förening (HRF) lokalavd.

I IOGT-NTO Nordens Kämpe, Husum
IOGT_NOT LF 2337 Kamraterna, Banafjäl

K KDS Lokalavdelning, Husum
Korskyrkan/Filadelfiaförsamlingen, Husum

L Ledarna, MoDo Paper

Lions Club, Husum
Lokala Hyresgästföreningen, Husum

N Nedre Husåns fiskevårdsförening
Nolaskogs Skoterklubb, Husumsektionen

P Pappers Avd. 143
PRO Grundsunda

R Rädda Barnen, lokalavd. (vilande)

S Salemförsamlingen/Pingstkyrkan
SIF tjänstemannaklubb, Husum
Skags Kapellag
Spektra

U Unga Örnar, Husum

V Vallens skola & Bygdegårdsförening
Vi Unga, Idbyn (Treklovörn)

Ett budskap som angår magen...

Att Höga Kusten också är surströmmingskusten, det vet de flesta. Vi vet också att det konsumerade mängder av strömming och det finns en uppsjö av spännande recept.

Tänk, vi är på jakt efter de recepten.

Vi vill att ni som kan laga till strömming ger oss rubbet av recept så skall vi i gengäld producera en bok som blir både attraktiv för magen – och våra besökare.

Vi skall alltså ge ut en så heltäckande bok som det är möjligt om alla

maträtter som har med strömming att göra, sur som färsk, gravad som inkokt, stekt som – ja ni vet säkert bäst själva. Boken kommer fram på vårkanten.

Så vad ni gör, kära Grundsundabor – skicka på oss allt ni har av strömmingsrecept – men glöm inte att sätta ut namn och adress. Det är viktigt att vi talar om vem som gett oss recepten. Vi vill ha dem senast den 20 januari!

Skicka dina recept till
Strömmingsreceptet
Grundsunda FramtidsGrupp
Kyrkans hus, 890 35 Husum

...och ger hela bygden reklam

Vi skall den kommande våren försöka ta lite nya grepp när det gäller att marknadsföra inkörsporten till Höga Kusten, Örnsköldsviks kommun, landskapet Ångermanland, länet Västernorrland och stiftet Härnösand.

Ångermanland, länet Västernorrland och stiftet Härnösand.

Grundsunda har ju en unik möjlighet att profilera sig och den möjligheten skall vi ta vara på.

Men vi behöver din hjälp!

Vi skall göra följande:

1. Komplettera boken med alla strömmingsrecept med de bästa vi kan visa för den långväga

semesterfiraren eller för den som kommer från sta'n norr eller söder om oss;

2. Vi skall tala om vad vi tillverkar för produkter och erbjuder för tjänster i Husum och Grundsunda.

3. Producera såväl en turisttidning som företagskatalog. Vi vill ge en bred information där turism matchar företagspresentationen och tvärtom.

Därför, skicka oss dina smultronställen? Berätta vilka turistmål du anser att vi skall presentera, vilka äventyr vi skall bjuda på etc. Skriv bara lite kort och berätta om dem, tala om vad du heter och har för telefonnummer så hör vi av oss.

Hjälp oss att göra PR så vi får hit folk genom att skicka in dina bidrag till:

Mina smultronställen
Grundsunda FramtidsGrupp
Kyrkans hus, 890 35 Husum

Grundsunda FramtidsGrupp

Styrelsen

Ordf Yvonne Häggström

Bo Sundström

Carin Gunnarsson

Bernt Lif

Vice ordf Sten Bylin

Suppleanter

Lars Almén

Lars Nilsson

Sture Kassman

Ann Britt Grundström

Kempestiftelserna satsar 400 000 på GFG-projektet

Grundsunda FramtidsGrupp, GFG, har i sin nuvarande form med en heltidstjänst och två på deltid varit igång cirka fem månader. Det faktum att gruppen kunnat anställa projektledare och folk för specialuppgifter är frukten av att företag, myndigheter, kommun och stiftelser trott på projektet och satsat pengar – och därmed också gjort det möjligt att söka EU-pengar.

Totalt finns det nästan tre miljoner i den pott som GFG för närvarande har till sitt förfogande fram till och med 2000, 880 000 kronor kommer från EU:s strukturfonder.

På det lokala planet finns Örnsköldsviks kommun och Grundsunda församling med; regionalt bidrar landstinget och länsstyrelsen med pengar; staten skjuter till pengar genom NUTEK.

Här finns också MoDo Paper med och företaget har satt till såväl pengar, tid som kreativa krafter till EU-projektet. Till de stora bidragsgivarna kan GFG nu också räkna Kempestiftelserna, där Carl Kempe sedan snart 20 år är ordförande.

Stiftelserna är med sitt anslag på 400 000 kronor tillsammans med MoDo Paper de största enskilda bidragsgivarna och har med den här insatsen ytterligare markerat sin vilja att satsa på Örnsköldsvik. Faktum är att Örnsköldsviks högskoleforskning i år får det största enskilda anslaget någonsin, sex miljoner kronor.

Nästan 200 miljoner

Kempestiftelserna har under de senaste 25 åren delat ut närmare 200 miljoner kronor; enbart i år handlar det om dryga 30 miljoner kronor!

Stiftelserna kunde bildas tack vare den donation som Lotty Bruzelius, dotter till J C Kempe och syster till Seth M Kempe, gjorde 1936. Den aktiepost hon donerade skulle användas till Stiftelse J C Kempes minne och, Seth M Kempes minne (1941), i dag med den gemensamma benämningen Kempestiftelserna.

I stadgarna står bland annat att stiftelsernas huvudsyfte är att i de tre nordligaste länen "främja vetenskaplig forskning samt vetenskaplig och annan undervisning och utbildning, så ock religiösa, välgörande, sociala, konstnärliga och därmed jämförliga kulturella ändamål".

– Under årens lopp är det framför allt Luleå och Umeå som fått de största bidragen till sin forskning och utbildning, ganska naturligt

eftersom de legat långt före utbildning och forskning på hemmaplan och i länet i stort.

– Men det som nu händer i Örnsköldsvik är mycket positivt och jag tycker planeringen är sådan att högskoleutbildningen här är på rätt väg. Det är viktigt att vi är på det klara med vilka utbildningar vi skall satsa på och sedan ta hjälp så vi också får hit dem. Samtidigt måste

vi satsa resurser på forskning inom de områden där vi har särskilda förutsättningar.

– Skall detta tolkas som att högskoleforskningen i Örnsköldsvik i framtiden får större del av den anslagskakan än tidigare är?

– Ja, under förutsättning att utvecklingen blir den utstakade. Vi har, som jag ser det, tre intressanta utbildnings- och forskningsområden: hydraulik, entreprenörssidan och den nya pappersforskningen tillsammans med den grafiska industrin. Örnsköldsvik står för övrigt starkast i Norrland vad beträffar grafiska företag och kombinationen med MoDos forskning är tveklöst intressant.

– Kempestiftelserna har blivit, och är alltjämt, en viktig del i framtidsbyggandet, det som är kopplat till forskning och utbildning.

Är det många som köar för bidrag?

– Även om stadgar och våra övriga skrivningar är tydliga så kommer det många ansökningar som ligger utanför de områden vi, enligt donators önskemål, skall prioritera. Det kommer säkert ett par hundra varje år, men för oss är det viktigt ställa pengar till förfogande där vi tror att de gör störst och bäst nytta, fastslår Carl Kempe.

Och i den prioriteringen har Örnsköldsviks högskolesatsning nu fått en större plats än någonsin tidigare. Dessutom har Grundsunda FramtidsGrupp fått pengar till den pott som skall göra det möjligt att bland annat kartlägga de kvalitéer Husum/Grundsunda har, testa nya idéer både för sysselsättning och marknadsåtgärder, skapa nya och bättre nätverk samt presentera ett antal IT-lösningar såväl som utbildningar.

Största enskilda anslaget någonsin till Ö-viks högskoleforskning!

Carl Kempe

För mig har Husum alltid varit samhället där MoDo haft en av de största enheterna i världen i sin bransch. Fabriken är också ett synbarligt bevis för det som var **Erik Kempes** signum, att alltid bygga maximalt stort när utbyggnader skulle ske, att satsa på en optimal enhet för att få lönsamhet med förmåga att betala för råvaran.

Den som säger detta är Carl Kempe och han gör det på en direkt fråga vad han först av allt tänker på när han ser eller hör Husum.

Men Carl Kempe har också andra kopplingar till Husum och Grundsunda. Under mitten av 1800-talet kom prosten Anders Sidner till församlingen för att, kan man förmoda, försöka få rättning i leden i den församling där många inte alltid uppträdde i kyrkan som det anstår väluppfostrade besökare... Böcker vet berätta att det blev mycket bättre under hans ledarskap, men dessutom att Sidner för många blev sångarprästen som "lärde hela Grundsunda att sjunga".

– Anders Sidner var min farmor morfars far. Jag hörde tidigt talas om honom, hans musikalitet och hans stora intresse att odla körsången i alla dess former, säger Carl Kempe.

Den som någon gång hört Carl Kempe sjunga inser att röstresurser uppenbarligen också är något som går i arv!

Fabriksberoende

Familjen Kempe löper som en röd tråd genom Grundsundas historia, åtminstone den del av historien som berör fabriken och Husums utveckling. Fortfarande är fabriken det som den gamla kommunenheten lutar sig mot och det är ingen tvekan om att det funnits, och alltjämt finns, ett fabriksberoende på många olika plan i Grundsunda. Skulle det till äventyrs sluta ryka ur skorstenarna så blir konsekvenserna förödande. Men så illa skall det inte gå.

– Det är viktigt att Husum kompletterar sina nuvarande verksamheter med nya om samhället skall kunna utvecklas, tycker Carl Kempe.

ÖA-foto

– Kan man skriva ut framtidsrecept för ett samhälle som Husum och vad skall ett samhälle som Husum tänka på för att kunna hävda sig i framtiden?

Carl Kempe: Det finns några saker som är nödvändiga för att samhället skall utvecklas positivt. För det första måste nuvarande verksamheter kompletteras med nya. Skall Husum fortsätta att leva så får inte för många företag stå och falla med endast en uppdragsgivare, MoDo Paper.

Samverkan viktig

– Men det krävs också att alla goda krafter samverkar och försöker skapa en attraktiv företags- och boendemiljö. Det ställer i och för sig krav på fabriken, men också i hög grad på planerarna och politikerna.

– Samhället kan aldrig svära sig fri från att göra insatser i Husum. Med tanke på hur vår skattelagstiftning ser ut så är det inget orimligt

krav att samhället "betalar tillbaka" en del i form av satsningar på miljöbefrämjande åtgärder för boendet och trivseln, anser Carl Kempe.

– Många avundas Husum just därför att där finns en stor och "säker" arbetsplats...

– Så är det säkert – och visst, det är svårt att se att fabriken skall försvinna. Den är trots allt en av de

största i sitt slag. Men det är i Husum, som i alla företags-sammanhang, att verksamheten måste vara lönsam och att alla verkligen inser det.

Stor betydelse

MoDo har genom åren betytt mycket för bygdens utveckling och gör det fortfarande även om Stor-MoDo i dag har annat att fundera över än att vara en viktig del i samhällsbyggandet i Husum. Det finns fler orter som pockar på uppmärksamhet. Det har inneburit att betydelsen av att MoDos vaggas en gång stod i Örnsköldsvik devalverats. Men det hindrar ändå inte att MoDo och Husumenheten ändå,

och gärna, går i takt med de krafter som nu jobbar för att utveckla Örnsköldsviks starka nordliga utpost, Husumområdet.

– Hur ser du på de ideella krafter som växer fram på allt fler ställen och som också finns i Grundsunda, samlad under Grundsunda FramtidsGrupp?

– Hur skulle det se ut om inte enskilda eldsjälar och grupper på olika sätt bidrog till samhällsutvecklingen?! Det är viktigt med privata initiativ och att de verkligen kommer upp på bordet, får diskuteras och värderas. Det som är bra får man gå vidare med och då är det värdefullt om samhället kan vara med att hjälpa till med finansieringen.

– Kan man koppla företagsmodeller till utvecklingsprojekt ungefär som företagen gör när de formar sina strategier?

– Skall man komma någon vart måste man gå noggrant tillväga, göra marknadsundersökningar, studera det som händer i omvärlden, se vad man kan få för hjälp i forskarvärlden med mera. Det gäller dock i samhällsbyggandet, som i näringslivet, att inte låsa sig för lösningar så att man inte kan få eventuella tillfällen i flykten, säger Carl Kempe.

”Samhället kan inte svära sig fri från att göra insatser i Husum”

 Jerry Erixon

Det finns några önskemål som nästan undantagslöst återkommit när GFG:s projektledare Bosse Östlund gjort intervjuerna med företagsledarna: utbildningar!

Nu kommer de – om företagen fortfarande är intresserade.

Det handlar om att framför allt vässa datakunskapen, Internet, e-post, affärsbankernas betalningsservice, konversationsengelska och marknadsföring.

– Vår ambition är att samla ihop de önskemål som finns och medverka till att så många som möjligt kan delta i de olika

kurserna, säger Bosse Östlund. Men en förutsättning är att vi verkligen får en intresseanmälan och jag har skickat ut papper till samtliga företag. Får vi svaren runt årsskiftet så skall vi göra allt för att starta upp in på det nya året. Glöm alltså inte att skicka in anmälan!

Att Grundsundabygden på många sätt är ett rikt område, det är lätt att känna sig övertygad om efter ett möte med Husumskolans nya rektor, **Lena Maria Finne**. Om de första månaderna på sitt nya jobb, i sitt nya hemland har hon enbart gott att säga. Och det gäller såväl möten med människor som natur och kultur.

– Jag trivs jättebra. Alla tar så väl hand om mig och det är oerhört vackert här, deklarerar hon vänligt på ljuvt klingande Finlandssvenska.

Lena Maria Finne kommer mig till mötes i korridoren på avtalad tid. Hon tar emot jackan och hänger upp den på en galge i kapprummet innan vi tar plats vid ett bord i hennes tjänsterum med varsin kaffekopp i handen. Av Muminfigurerna som finns på den gröna muggen är det en som ligger hennes hjärta allra närmast, Snusmumriken.

– Han är en så stillsamt filosofisk figur, lyder förklaringen.

Till Grundsunda har Lena Maria Finne kommit från en rektorstjänst vid svenska samskolan i Björneborg. Det är en privatskola som i första hand tjänar minoritetsgruppen om 400 svenskspråkiga finländare i kuststaden med bra precis 75 000 innevånare.

En god bakgrund, menar hon och redogör varför:

– Jag har tillhört en minoritet i Björneborg, och det är en värdefull erfarenhet. Allt blir inte lika självklart. Samtidigt vet jag betydelsen av identitet och att veta vad jag står för.

Lysande karriär

Hennes karriär är lätt att beskriva som lysande. Endast 34 år gammal kan hon blicka tillbaka på fyra år som lärare i matematik och naturorienterande ämnen, några år som forskare vid Åbo akademi i Vasa, vilket resulterade i en licentiatavhandling i matematik, och därefter erfarenhet av rektorsämbetet vid Björneborgs svenska samskola. Förklaringen till varför hon nu valt just Grundsunda är något av en klassiker:

– Jag blev kär i en öviksbo som jag träffade över en kopp kaffe.

Att komma till Grundsunda var intressant för Lena Maria Finne. De första nio åren av sitt liv levde hon med sina föräldrar i Skåne. Men så här långt norrut i vårt avlånga land hade hon aldrig varit. Därför var det på många sätt en helt ny tillvaro hon gick till mötes vid höstterminens början. Men ingenting hade kunnat vara

Tänk vad en kopp kaffe kan ställa till det. För Lena Maria Finne blev det Husum istället för svenska samskolan i Björneborg...

Örnsköldsvik har en

GENERÖS

inställning till skolan

bättre, gör hon klart, vänligt men bestämt.

En del av förklaringen är företrädaren på rektorsstolen, *Gösta Gustavsson*.

– Han har på ett beundransvärt sätt klarat av att inte vara oersättlig. Och det högaktar jag honom för. Han har berett vägen för mig och finns ändå hela tiden som ett stöd om jag behöver.

Generös attityd

Av erfarenhet från den första tiden i kommunen tycker hon sig se en klar skillnad vid jämförelse mellan skolans inre liv i Finland och i Sverige. Och det är lätt för henne att trivas bättre i Örnsköldsvik som hon tycker har en mycket generös attityd till skolan.

– Elevvården är viktig här. Relationer till elever och föräldrar är viktiga. Lärarna tar sig tid med utvecklingssamtal, vågar prata med föräldrarna och mötas kring barnen.

I Finland är skolan mer teoretiskt inriktad och kraven på disciplin större.

Men Lena Maria Finne påpekar att det naturligtvis finns risker med en skola som blir allt för elevcentrerad också. Det gäller att nå balans mellan kunskap om god skolmiljö för att resultatet skall bli som bäst.

– I Sverige är det en oroande tendens att antalet elever som söker till högskola, till de naturvetenskapliga ämnesområdena sjunker. Det är något vi måste möta redan i grundskolan. Viktigt är det också att integrera skolan med det liv som finns utanför, menar Grundsundas nya rektor. Erfarenheterna av ett EU-projekt i Björneborg visade på att både bredd och djup ökade när skolan öppnade sig mot yttvärlden. Inte minst viktigt är det att lära känna sin egen ort, och sin historia.

"Känn dig stolt!"

– Det finns all anledning att vara stolt över att komma från Grundsunda, deklarerar Lena Maria Finne och nämner fiskekapellen längs kusten, den vackra naturen och alla driftiga företagare, hantverkare och konstnärer.

Grundsunda FramtidsGrupp och de planer som tar form inom ramen för projektet ligger därmed väl i fas med hennes sätt att se. Hon har också själv en del visioner för framtiden. De handlar bland annat om en lokalt inriktad datautbildning där en grund kan byggas för en hjälpfunktion inom området som inte finns på den egna orten idag. Fiskerinäringen och hantverket som vilar på historisk grund är väl värt att utveckla. Och att skolan kommer att hålla god kvalitet känner hon sig övertygad om.

– Här finns bra och motiverad personal. Dessutom tillhör Örnsköldsvik de kommuner som satsar på barn och utbildning. Så även om ekonomin blir sämre, och de måste skära ned, håller sig nivån ändå hög.

Vad gäller samhället som helhet och Grundsunda FramtidsGrupp ser Lena Maria Finne fram emot ett vidare samarbete vid sidan av det redan etablerade där elever i årskurs åtta skall hjälpa bygdens föreningar med hemsidor.

 Ann-Sofie Ingman

FAKTARUTA

Namn: Lena Maria Finne.
Aktuell: Som ny rektor i Grundsunda.
Familj: Krister, Todros 11 år och Masay 9 år.
Läser helst: Pedagogisk litteratur och Veinö Linna.
Åter helst: Rökt fisk.
Såg senast på bio: Lilla Jönssonligan.

UNIKT SAMARBETE GFG-SKOLAN

"Eleverna är eld och lågor"

Entusiastiska elever i årskurs 8 vid Husumskolan tar sig nu an uppgiften att spegla föreningslivet i Husum och hjälpa till med att göra deras hemsidor. Tre av dem som ivrigt väntar på att komma igång är från vänster: Jens Åblén, Simon Nordkvist och Benny Nordin. Här har de tagit plats framför datorn tillsammans med lärarna Ronny Aidanpää, Ulf Holmkvist och Anna-Maria Söderholm.

Husumskolan pågår ett unikt projekt. Elever i årskurs åtta har inlett ett samarbete med bygdens föreningar vilket så småningom kommer att leda fram till helt nya hemsidor för föreningarna, och ett ökat samhällsengagemang bland de unga.

– Eleverna är eld och lågor, förklarar lärartrojkan i samhällsorienterande ämnen, Ronny Aidanpää, Ulf Holmkvist och Anna-Maria Söderholm som ansvarar för projektet.

Det hela började tidigt i höst med att Bosse Östlund, projektledare vid Grundsunda FramtidsGrupp (GFG), tog kontakt för att höra sig för om intresse fanns av ett samarbete. Från GFG:s sida framstod det som angeläget att få med ungdomarna i samhällsarbetet. Dessutom behövde föreningarna hjälp med tidsanpassning till datasamhället i form av hemsidor på Internet.

Eftersom skolan i sin tur haft ögonen öppna för den här typen av uppgifter för eleverna föll allt ut till det bästa.

– Tidigare har vi framför allt använt oss av traditionella arbetsätt, böcker och läxor, även om de ibland fått göra egna häften, säger *Anna-Maria Söderholm* och gör klart att det nya arbetsättet är en utmaning för både lärare och elever.

– Ja, det är ett nytt pedagogiskt grepp, infliktar Ronny Aidanpää och Ulf Holmkvist fortsätter:

– Eleverna får tänka till. De får möta människor utanför skolan, fundera tillsammans med dem och dra slutsatser. Det är något helt nytt. Det där med hembygdsundervisning har

tillhört utbildningen tidigare också, men det hela genoförs nu på ett nytt sätt. Till det nya hör också att eleverna får rollen som kunskapsbärare på ett annat sätt än tidigare.

Det blir inte bara barnen som får ta emot ny kunskap. De har också själva kunskap att dela med sig av, nämligen insikten om hur en hemsida blir till och hur den efterhand kan uppdateras och förändras.

Föreningstät

Grundsunda är en föreningstät del av Örnsköldsviks kommun.

Det har de fått erfara när lärare och elever tagit del av de listor över de föreningar som finns hos HUR, Husums föreningsråd.

– Det finns dryga 60-talet föreningar och då vet vi att vi inte fått kontakt med alla ännu, upplyser Ronny Aidanpää.

– Vi hoppas att de föreningar som på något sätt missats hör av sig till oss, säger Ulf Holmkvist.

Alla entusiastiska elever och lärare till trots tar det en stund innan alla förberedelser är gjorda så att arbetet kan komma igång på allvar. Många kontakter måste tas och planerna måste anta en fast form. Det gör sig inte själv nu när eleverna själva ta ansvaret för en god del av arbetet och lärarna mer ska fungera som en handledare.

– Det blir ungefär en förening per elev. De ska träffa kontaktpersoner i föreningarna, göra intervjuer och sedan bearbeta materialet. Efter det ska det bli hemsidor, berättar Ronny Aidanpää.

Projektet befinner sig ännu i sin linda.

Men det finns en tidsram. Vid sportlovet, vecka 10, ska det hela vara klart. Då väntar nämligen en ny uppgift. En enkät som

berör livet i Husum ska då ta form. Även det i ett samarbete med GFG.

”Det är ett nytt pedagogiskt grepp”

Ann-Sofie Ingman

*Den
ljusnande
framtid
är vår...*

”Man behöver komma bort för att hitta hem”

När jag på 60-talet blev hitflyttad av mina föräldrar kom jag från en liten by i Västerbottens inland. Husums samhälle tedde sig då väldigt stort och respektingivande. Från en klass på fyra elever kom jag till en klass på närmare 30. Det tog ett helt år att anpassa sig och att lära sig alla nya ansikten och namn.

Så tog skoltiden slut och jag lämnade Husum för Umeå och Bjästa för att återvända 12 år senare med egen familj.

Vad får en att återvända? Det kan nog variera, men för mig var mina rötter i Husbyn som fick mig att komma tillbaka.

Med denna historia vill jag belysa att vi alla finns i, eller har kommit till vårt samhälle med olika bagage.

Många har alltid bott i Husum. En del har sökt sig hit för att arbeta, ter andra har hamnat här ”av kärlek”. Någon vistas här tillfälligt som projektarbetare eller pendlar hit och arbetar. Några pendlar härifrån och arbetar någon annanstans. Det finns invandrare som har ”placerats” här... och så finns det sådana som jag, som flyttar och kommer tillbaka.

Jag har pratat informellt med några av mina arbetskamrater på pappersbruket.

Bakom den homogena fasaden finns olika individer med skilda bakgrunder och relation till Husum. Den enda likheten är att vi är anställda på samma arbetsplats.

De som flyttade in på 60-70-talet noterade att alla hejade och uppmärksammade de nyinflyttade. Idag har intresset avtagit.

Då var det lätt att bygga, idag är det svårt att bli av med husen, och ingen vågar bygga nytt.

Vi funderar på om ett ”Välkommen-paket” till de som ändå flyttar hit kan vara bra. Det skulle innehålla all information om samhället; från tandläkare, företag, föreningar till ”smultronställen” mm.

Fastän fabriken renat sina utsläpp så finns fortfarande problem.

Vi har blivit hemmablinda och tycker att det är hyfsat men påminns om hur det är vid tillfällena som detta: En solig sommardag när den sydliga vinden för in fabriksröken över samhället. Slakten eller de goda vännerna är på sitt årliga besök och middagen ska intas på en stinkande uteplats. Då har man svårt att förklara fördelarna med att bo i Husum, annat än att det är nära på jobbet. Som i alla mindre samhällen är ”skvallret” ett

Några av arbetskamraterna på pappersbruket som tyckt till om Husum.

problem när det blir illvilligt och går utanför det rent informativa; om vem som gift sig, fått barn osv. Det är svårt att vara anonym...

Samtidigt konstaterar de flesta att man får ta det onda med det goda. Ett mindre samhälle erbjuder trygghet och närhet till serviceinrättningar. Alla är överens om att Husum är ett bra samhälle för familjer med barn. Det finns gott om aktiviteter och någon nämner att en simskola just startat för de minsta. Det finns bra utbud på idrottssidan. Husum har ett oförtjänt dåligt rykte tycker de flesta.

Två pendlare skakar bestämt på huvudet när jag undrar om dom skulle kunna tänka sig bo i Husum. Dom har sina rötter på annat håll och det är väl ett skäl så gott som något.

Nordmaling är fint, tycker en utflyttad Husumbo. Där är man egen kommun och har direkt inflytande. När det drar ihop sig så är beslutsvägen kort och man får snabbt fram sin sikt till politiker och tjänstemän. Dessutom finns det allt man kan behöva samt bra bussförbindelser med Umeå.

Så till affärerna: Hur kommer det sig att det är så svårt att etablera sig i Husum? Vi har genom ren otaliga exempel på branchaffärer som har startat och fått lägga ner. Beror det på missunnsamhet eller avundsjuka? Om någon från orten öppnar affär så är det inte riktigt bra. Jantelagen ni vet...

Jo, det kan delvis vara så. Ökad rörlighet (de flesta har bil) är nog en orsak samt att det anses billigare i stan. Vi borde ha lågprisbutik, tycker någon.

Nu har vi fått lära oss att lågpris bara kan gälla när man säljer oherrans mycket av samma sak och att vi är för få i Husum. Men är det hela sanningen? Vi funderar på hur vi ska bli mera köptrogna. Förslag kommer på ”bonushäften” där man samlar poäng på butikerna och löser mot värde-

check. Några tror att det är barnfamiljerna som ”sviker” och åker till lågprisaffärer för blöj- och vällingköp. Nej, tvärtom intygar en mamma. Det är 40-talisterna som är ute och åker.

Motsatsen finns också; det kommer människor från andra orter för att handla på Bäcklunds och Fiket.

Hur är det då med utflyttningen? Den yngsta på vårt jobb, konstaterar att hon måste flytta om det inte finns arbete att få.

Många som blir pensionärer flyttar till Ö-vik/Järved. Det saknas servicehus och bra lägenheter i Husum.

De som vill byta sin villa mot lägenhet vill givetvis ha ett bra alternativ. Solbacken har inte varit ett sådant.

Det finns bitterhet hos några som försökt få tjänstebostad hos MoDo och som blivit avvisade. Dessa bostäder har ibland fått stå tomma i väntan på någon chef, istället för att hyras ut till andra anställda.

Faktum är att de flesta cheferna inte bor i Husum. De flesta ser detta som ett stort minus och en del av förklaringen till att företagets intresse för samhället minskat.

Det är överhuvudtaget en stor fråga; vad vill MoDo och andra stora företag uppnå genom att välja att inte satsa på ”sitt” närsamhälle längre? Är de ekonomiska aspekterna tillräckligt motiverande argument?

Hur är det med kultur och nöjen? Det en gång livaktiga ”Dansens vänner” på Paviljongen har ersatts av Husum-Bingo och de fåtaliga danserna arrangeras ofta av en förening eller en skolklass.

Många tycker att det är väldigt bra att bion kommit igång och ser även Pub-Björnen som något välkommet. Ö-kiosken borde få rättigheter till alkoholservice tycker någon. En annan fundering gäller Torget. Där börjar bli väldigt tomt i butikslokalerna. Kan hyrorna sänkas så att

lokalerna kan utnyttjas eller är det meningen att verksamheten ska dö ut eller flyttas?

På sommaren är det trist, där finns ingenting förutom minigolf och bad. Stort minus att inte nattbussen till Övik gr sommartid då den verkligen behövs.

Vi läser ibland om bra arrangemang som t o m i Övik dragit pinsamt lite folk. Så har det även varit i Husum genom ren. Vi tror alla att det delvis beror på att TV-utbudet ökat. En viss oföretagsamhet eller informationsutmatning kan också bidra samt ovana vid att besöka teater eller musikarrangemang.

Kyrkans Hus upplevs positivt samt den fina naturen.

Det sistnämnda leder över till min dotter som varit hemma på besök. Hon läser till lärare i Luleå och låter sig utfrågas om Husum.

Står det i broschyren att ”här finns en fin natur” – då kan man ge sig den på att det finns inget annat än just det, konstaterar hon.

Nu finns det mera i Husum än vacker natur. Hon ser en klar fördel med att ha vuxit upp i ett mindre samhälle; det blir integrerat. Man går i skolan med samma kompis som man spelar boll med. – Det ger bra gemenskap. I denna lder har man inga större reflektioner över samhället utan är nöjd med kompisar och aktiviteter.

Under gymnasietiden kom den kritiska synen på Husum; aldrig tillbaka dit! Man blir medveten om begränsningarna som finns. Det som häskar är fabriken. Vill man inte dit så är Husum ingen framtid.

Nu, när slutet börjar närma sig på utbildningstiden, så har uppfattningen nyanserats. ”Jag har lärt mig mycket på skolan. Vi har diskuterat om närsamhället och hur viktigt det är. Förstelsen har ökat för hur komplext allting är. Närsamhället bjuder på en massa saker bara man ids kolla. Utbildningen har förändrat min syn p Husum till det bättre. Förut tänkte jag, och mnga med mig, att det är smartast att fara härifrån och en dumhet att stanna kvar. Nu känns det inte som en omöjlighet att återvända till Husum om lärarjobb finns. Jag har ocks sett vid besöken här hemma att Husum inte har gett upp. Det har hänt saker; bättre i skolan, Kyrkans Hus, det finns ett stort utbud av kurser, körer, idrott mm som gör att man kan sysselsätta sig meningsfullt om man vill”.

Som kommentar till min dotters synpunkter vill jag påstå att uttrycket: ”Man kan behöva komma bort för att hitta hem”, stämmer nog så väl.

”Vi har blivit hemmablinda”

Systrarna Alenius

lyssnade på sin far

På Industrivägen i Husum har systrarna Alenius sina företag. Efter tre år som egna företagare har de fått känna på såväl de tuffa som glamorösa sidorna. Och de tre systrarna säger samstämmigt: för att komma någonsans krävs mod och envishet.

Tillsammans heter företagen Alenius Multi Center. I detta ryms företaget Alenius Brodyr Center med Eva och Agnetha vid symaskinerna och Alenius Make Up Center som lillasyster till Anne-Lii driver.

– Idén till att brodera var ursprungligen pappas. Han hade varit i USA 1985 och sett broderare som satt i stora varuhus och tog emot beställningar från kunder som på plats fick kepsar uppsydda. Sedan den resan har han talat om maskinerna, men vi tog inte det till oss riktigt, berättar Eva.

Eva och Agnetha broderar alltså logotyper, namn och bilder på allt som går att sy på kläder, kepsar, handdukar o s v. Med dators hjälp kan de komponera en ofantlig mängd bilder och stilar efter kundernas önskemål.

Gav resultat...

Pappa Sunes prat om broderier gav i alla fall resultat. I mars 1996 kom den första brodyr-maskinen till Husum. Då hade de varit på en resa till Stockholm och fick bestämma sig på plats om de skulle köpa med sig en maskin hem eller inte. Sagt och gjort, den följde med hem! Med sig hade de också en tusen sidor tjock instruktionsbok på engelska och så småningom, en endagskurs i brodyr-teknik.

– Den första tiden broderade vi på allt, minns Anne-Lii.

Några månader senare kom den andra maskinen och innan årets slut den tredje. Nu har Brodyr Center fyra maskiner som de kan brodera med och kunderna sträcker sig från Lysekil i söder till Boden i norr.

– Första åren gjorde vi ingen reklam för oss alls utan vi fick uppdrag här och där, på de mest märkliga sätt, berättar Eva.

En gång var Eva i Ö-vik klädd i en jacka med häftig brodyr och blev tillfrågad av en okänd kvinna var hon fått tag på den där jackan. Eva berättade om deras företag och kvinnan nappa-

Anne-Lii, Eva och Agnetha – framgångsrika systrar väl värda att upptäckas i Stor-Örnsköldsvik.

 Anki Berg

– nu driver de egna företag

de direkt. Idag är det en av deras kunder.

Under tiden Agnetha och Eva startade sin verksamhet hemma i Husum så var syster nummer tre i Stockholm på en hudterapeut-utbildning. Anne-Lii ville mera än så och åkte iväg till USA för att under tre månader gå en kurs vid en av världens ledande skolor i make up. Med högsta betyg lämnade hon utbildningen och återvände till Sverige och hemmet i Husum.

– Jag ville inte bli fast på något ställe och Stockholm passade inte mig, så medan jag funderade på vad jag ville göra så åkte jag hem och öppnade Make Up Center. Det har gått bra så jag är kvar! skrattar Anne-Lii.

Och bra har det verkligen gått för lillsyrran. Idag har hon Husum som utgångspunkt för sin verksamhet. Numera är hon ofta ute på uppdrag,

föreläsningar och shower. Härföreläden var hon i London, för några veckor sedan i Finland och när årets frisyrmode fotograferades var det Anne-Lii som var make up-artisten. Där emellan tar hon emot kunder i sin salong på Industrivägen.

Största jobbet

– Mitt största jobb hittills kommer i mars då Ann Pettersson (prisbelönt och rikskänd frisör från Bjästa, red. anm.) och jag ska hålla i den stora frisy- och sminkshowen på Älvsjö-mässan. Då står vi på scenen med head-set-mikrofoner och berättar vad vi gör medan vi klipper och sminkar. Ungefär 1 500 personer kommer att sitta i publiken!

Det går inte att ana ett ens av nervositet hos Anne-Lii, trots att hon är väl medveten om vilka följer en

bra eller mindre bra insats skulle innebära.

– Om man misslyckas där, då kan man ju hälsa hem! skämtar Anne-Lii. Å andra sidan vet hon också vad en lyckad show kommer att innebära: ett namn som make up-artist med ännu bättre chanser att jobba med verkliga proffs inom mode, TV och reklam.

Agnetha och Eva avbryter syrran: – Aldrig att du skulle misslyckas!

Nej, det förefaller som om det systrarna Alenius företar sig också lyckas. Bakom framgångarna finns en stark vilja och ett stort engagemang för kunderna och inte minst för orten.

– Om vi ska få fler arbetstillfällen måste småföretagen växa, säger systrarna i munnen på varandra och fortsätter:

– Vi måste vara solidariska mot varandra om orten ska blomstra!

FÖRETAG I GRUNDSUNDA

Företag	Besöksadress	Kontaktperson	Tel	Verksamhet
Alenius Brodyrcenter Alenius Make up Center Alenius Åkeri AB	Industrivägen 22 Industrivägen 22 Industrivägen 22	Eva & Agnetha Alenius Anne-Lii Alenius Sune Alenius	0663-100 40 0663-100 23 0663-100 02	Brodyr och försäljningskonfektion Make up och skönhetsvård Uthyrning av lastmaskiner
ANJ Ekonomi- & EU-Konsult inom EU-frågor Ankis Frisering AB Anne-Maries Frisering	Dombäcksmark Torget Husum Gammelåvägen 6	Anna Nyrén Jonsson Ann-Christin Wiklund Anne-Marie Holmberg	0663-211 50 0663-100 93 0663-103 50	Redovisning och konsultation Frisör Frisör
Barbros Damfrisering Basic North Berglund Restaurang och Hotell AB (Hotell BjörnenF) Bergman Rör AB, Assar BF Textilinfo	Bruksvägen 181 Dombäcksmark Bruksvägen 90 Gammelåvägen 6 Blåsåsen 6	Barbro Nordin Sjöström Anders Krister Berglund Assar Bergman Britta Fransson	0663-108 20 0663-614 47 0663-107 20 0663-103 50 0663-108 04	Frisörverksamhet Uppfinningar inom kraftdistribution Hotellverksamhet, Pub & Restaurang VWV-installatör Konsultverksamhet, utbildning av textila material och miljö
Botnia Taxi Bäcklunds Järnhandel AB	Kasa 3317 B Bussvägen 2, Husum	Ann-Christin Eriksson Hans Forslund	0663-201 63 0663-615 00	Taxirörelse Järnhandel
Cege Konsult	Norra Bergsvägen, Husum	Gunnar Häggqvist	0663-103 14	Försäljning, service och installation av värme och el Elinstallationer Industrimärkning
CNEL AB CS-Teknik AB	Bruksvägen 145 Kasa Husum	Krister Nordberg Bo Strömquist	0663-108 59 0663-105 55	Inredningsassessorer, inredning & möbeldesign Reparation och service av insprutningspumpar för fordon och båtar
Design Plus 4	Banafjäl	Åke Kassman/ Peter Eriksson Bert Nordgren	0660-25 21 48 0663-613 04	Traktorentreprenör-snöröjning, lossningar och lastningar Bankverksamhet
Dieselservice	Bussvägen 8			
Foggs Traktorer FöreningsSparbanken, Husum	Kasaviken, Husum Bruksvägen 191	Gunnar Forsberg K G Hägglund	0663-201 17 0663-610 90	Fastighetsuthyrning Glasmästeri och ramaffär Handel med flugfiskeredskap och kursverksamhet
Gideåbacka Fastigheter Gimbergssons Glasmästeri & Ramaffär Grayling Flugfiske	Gideåbacka Brovägen 2, Husum Kasa	Lennart Selin Stig Gimbergsson Toivo Huuhka	0663-107 58 0663-104 10 0663-200 92	Åkeri Åkeri Frisörverksamhet
Grenholms Åkeri, Göran Grundbergs Åkeri Guns Frisering	Vörnavägen 2 Kasa Bruksvägen 110	Göran Grenholm Helge Grundberg Gun Holmström	0663-105 80 0663-201 12 0663-103 98	Bankverksamhet Fisksalteri Stuteriverksamhet Bil, plåt och däckverkstad Båtmotorer Byggservice Elektriska installationer och försäljning av elmaterial och elektriska maskiner
Handelsbanken, Husum Hannells Fisksalteri AB, Gösta Hans Racing HB Husums Bil & Plåt Husum Båt och motorservice Husums Byggservice Husums El Entreprenad AB	Bruksvägen 189, Husum Skagshamn Movägen 34 Industrivägen 18, Husum Dombäcksvägen 21 Nybovägen 8 Bruksvägen 122, Husum	Henrik Johansson Thomas Hägglund Hans Olof Grundberg Stefan Kristoffersson Jan Hägglund Stefan Törngren Arne Sjöberg	0663-100 65 0660-25 60 00 0663-614 10 0663-617 66 0660-101 81 0663-610 23 0663-100 11	Fastighetsunderhåll Lackering av bilar, båtar, köksinredningar m m Bageri och konditoriverksamhet Tillverkning av träemballage och lastpallar Entreprenadmaskiner
Husums Entreprenad AB Husums Industri & Lackcenter	Movägen 37 Industrivägen 18	Tommy Eriksson Åke Lundqvist	0663-617 03 0663-106 56	Livsmedelsförsäljning
Husums Konditori AB Husums Snickeri AB	Torget 1A, Husum Brovägen 8, Husum	Bo Sundström Ulf Gustavsson	0663-108 50 0663-615 05	Skogsmaskiner
Hällander Entreprenad, Jan	Västerstensätter	Jan Hällander	0663-200 33	Entreprenadmaskiner Maskinentreprenör, Markarbeten Livsmedelsförsäljning Försäljning av snittblommor
ICA Matrosen Livs AB	Bruksvägen 191, Husum	Lars Nilsson	0663-109 70	Transport & Entreprenadförsäljning inom anläggning maskiner & transportsektorn Tillverkning av värmepumpar Sekreterartjänster & cateringverksamhet
Jonsson, Sture	Vike	Sture Jonsson	0660-25 21 73	Mekanisk bearbetning, svarvning, borrning, fräsning, slipning, legotillverkning + tillverkning av egna produkter Taxirörelse
Kents Entreprenadmaskiner Kents Entreprenadmaskiner Konsum, Husum Kulls Blommor	Nyland 2711 Nyland Bruksvägen 118, Husum Bruksvägen 122	Kent Domeij Kent Domeij Magnus Bäckman Margareta Persson	0663-310 15 0663-310 15 0663-101 27 0663-102 15	Restaurang & Pizzeria
LBC Lastbilcentralen Husum AB	Strandvägen 37	Sture Nordlund	0663-102 41	Restaurang & Pizzeria
LEMEK Nya, Lennart Eriksson AB Ljunghs Företagsservice	Industrivägen 20 Bruksvägen 108	Lennart Eriksson Åsa Ljung	0663-104 40 0663-100 15	Restaurang & Pizzeria
LOLAB Verkstads AB	Dombäck, Husum	Lars Lindblom	0663-107 00	Restaurang & Pizzeria
Lundqvist Taxi AB	Kasa	Marianne Lundqvist	0663-200 26	Restaurang & Pizzeria
Melins Plåtslageri AB Mobilsågen i Husum Moströms Maskin & Transport AB	Brovägen 10 Dombäcksmark Banafjäl 3018	Jan-Olof Melin Per-Erik Bergstrand Håkan Moström	0663-105 50 0663-200 35 0663-100 18	Restaurang & Pizzeria
Noma Hälsoopraktik Nilsson, Nils-Ove Nomic Hb	Fanbyvägen 1B Varvet 3615 Kvarnbacken 2619	Margareta Nordlund Nils-Ove Nilsson Kent Johansson	0663-107 64 0663-101 487 0663-310 00	Restaurang & Pizzeria
Norberg, Ernst Nordbergs Såg HB Nordgrens Buss Nordins Bil Mek Nordlinders Bil, Nils-Erik	Movägen 38, Husum Vallen Bruksvägen 109, Husum Kasaåsen Husbyn, Husum	Ernst Norberg Nils-Olof Nordberg Lars Nordgren Åke Nordin Nils-Erik Nordlinder	0663-104 94 0663-108 10 0663-101 16 0663-200 78 0663-104 06	Restaurang & Pizzeria
Nordwalls Verkstad	Strandvägen 27	Stefan Nordwall	0663-102 31	Restaurang & Pizzeria
Nya Snickeriet	Movägen 21	Aritz Nordgren	0663-614 40	Restaurang & Pizzeria
OK Husum Bilvårdsanläggningar	Blåsåsen 11, Husum	Thore Dahlberg	0663-611 80	Restaurang & Pizzeria
Olsson Trading AB, Kurt Olsson Trading AB, Kurt Olsson, Bengt, grävmaskinsägare OMM Collection	Bruksvägen 185 Bruksvägen 185 Godmersta 2331 Utås 2474	Kurt Olsson Kurt Olsson Bengt Olsson Margareta Olofsson	0663-613 13 0663-613 13 0663-300 51 0663-102 22	Restaurang & Pizzeria
Rio Pizzeria	Bruksvägen 118, Husum	Mustafa Acar	0663-107 37	Restaurang & Pizzeria
Salong Kalufsen Sjöström AB, Åke Sjöströms Åkeri AB, Birger Sjöqvists Såg & Hyverli	Bruksvägen 145, Husum Dombäck 3339 Dombäcksmark Källfors	Carola Bylin Åke Sjöström Yvonne Sjöström Anders Sjöqvist/ Lars Sjöqvist	0663-616 48 0663-100 03 0663-210 63 0663-500 43	Restaurang & Pizzeria
Slip-Service AB Stensätter Gård	Skede 3438, Arnäsfall Stensätter, Husum	Hans Bylin Per-Erik Eriksson	010-254 10 73 0663-104 18	Restaurang & Pizzeria
Sundström, Kent SUVE Energiprodukter AB	Däppevägen 2 Brovägen 7	Kent Sundström Sune Sundström	0663-613 64 0663-617 20	Restaurang & Pizzeria
Thoms Kläder THP Paperconverter AB	Torget Dombäck	Thom Svensson Thord Persson	0663-616 27 0663-610 70	Restaurang & Pizzeria
Wiberg Rederi AB, Bröderna Wibergs Grus & Skog Wibergs Åkeri	Södra Bergsvägen 12, Husum Öden Öden	Mats Wiberg Donald Wiberg Donald Wiberg	0663-615 50 0663-300 68 0663-300 68	Restaurang & Pizzeria
Österlunds Åkeri HB, Erik Ö-Kiosken HB Örtafötter	Önska 2255 Bruksvägen 78 Öden 2372	Staffan Österlund Lilian Lindström Anette Vestin	0663-614 23 0663-613 33 0663-300 88	Restaurang & Pizzeria

– HIF har en viktig roll i samhällsbyggandet. Utan en aktiv idrottsförening skulle mycket vara besvärligare än idag, säger Dick Gidlöf.

“Hockeykonkursen har svetsat samman oss”

Den som någon gång sysslat med idrott, aktivt eller som ledare, vet att det brukar varit lite av berg- och dalbana. Ibland pekar det mesta uppåt, men så kommer det också svackor. Husums IF är inget undantag.

I Husum har framgångar blandats med smällar och till avdelning smällar hör naturligtvis konkursen för Husum Hockey.

Men inte så sällan händer det att ur spillrorna reser sig en ny verksamhet, med nya förutsättningar, lika stark som den som gått i graven. Det är vad som håller att hända i Husum.

– Det är precis som det blivit en nytändning. Plötsligt har vi börjat få tillbaka såväl ledare, klubbmedlemmar som spelare. På bara en vecka ökade medlemsantalet till 350, och spelare som trappat ner eller flyttat för att det inte fick plats i div-1-laget har kommit tillbaka. Och för att inte tala om ungdomsverksamheten, som är bättre än någonsin. Konkursen har på något sätt svetsat samman oss.

Dick Gidlöf, ordförande i Husums IF, moderföreningen, låter både entusiastiskt och imponerad när han berättar om vad som hänt med Husumhockeyn efter konkursen.

– Det märkliga är att även publiken strömmar till trots att vi håller till i en lägre serie. Ibland är det faktiskt så att vi numera har mera folk på läktaren än när vi spelade i ettan.

Mest uppåt

Just nu pekar det mesta uppåt för idrottslivet i Husum och aktiviteterna avspeglar sig också i medlemsmatriklarna; det totala medlemsantalet är i dag uppe på nivåer som ”för gammalt”, alltså runt 900. Men Dick Gidlöf tillstår gärna att det varit tufft och att det delvis är det fortfarande.

– I moderföreningen har vi dock lyckats sanera vår ekonomi och nu ser det ganska hyggligt ut, tycker han. Vi har på vårt ansvar att se till så anläggningarna är i gott skick, men skall också fungera som paraplyorganisation med övergripande ansvar för kontakter och förhandlingar med bland annat kommunen och MoDo.

Husums IF har renodlat sina verksamheter vilket innebär att den inte bedriver alla under samma hatt, med sektioner. I stället har man plattat organisationen, låtit de gamla sektionerna bli enheter med juridiskt och ekonomiskt ansvar samt egna styrelser.

– Det har hittills visat sig positivt. I dag har vi sju klubbar och det görs ett enormt jobb bland såväl ledare som aktiva. Det är tack vare detta som vi ser att pendeln nu svänger uppåt igen.

Till avdelning nya verksamheter hör simklubben. Sedan den fått tränarförstärkning från stan har verksamheten skjutit fart.

– Nu är det full rulle i stort sett varenda kväll, säger Dick.

– Vi hyser också stora förhoppningar att skidorna skall lyfta igen (det pågår en fantastisk ungdomsverksamhet i Degersjö-terrängen!), liksom brott-

ningen som ju fått stor uppmärksamhet på sistone bland annat tack vare tvillingarna Rödin. Hockeyn har siket inställt på att bli åtminstone ett bra div. II-lag så småningom och med en stark ungdomsverksamhet.

– Jag tror inte vi skall sikta högre i nuläget. I stället är det klokt att släppa talangerna vidare, låta dem få utbildning hos MoDo eller någon annan klubb som satsar högre upp i serie-systemet.

Dick Gidlöf hoppas också att herrfotbollen skall börja sin klättring uppåt.

– Vi skall ha kapacitet och resurser att lämna sexan bakom oss, säger han. Minst div. V, men helst ett hyggligt lag för fyran bör vara målsättningen.

Om det varit kärt för herrlaget så har det gått lite bättre för damerna som spelar i div. III och som ser ut att klara det bra. Dick Gidlöf berättar också att backhoppningen börjat röra på sig och att han ser det naturligt att Husumhopparna tränar och samarbetar med Friska Viljors backhoppare.

Det mesta är således frid och fröjd och föreningen kan dessutom glädja sig åt att den fått många uppskattande ord om ishallen som håller god klass.

För HIF, och dess verksamheter, har MoDo genom åren varit av stor betydelse. Ibland kanske lite för stor, tycker Dick Gidlöf.

– Vi måste kunna visa att vi står på egna ben och inte rusa till företaget så snart det krisar. Vi är nog, om sanningen skall fram, lite bortskämda. Det har genom åren kommit och gott många höjdare från fabriken i våra verksamheter och det har naturligtvis fört med sig förmåner av olika slag.

Viktig roll i samhället

– HIF:s roll i samhällsbygget?

– Den är av stor betydelse. Därför är det nödvändigt att vi har många ledare och kan driva även en bred verksamhet i olika åldersgrupper. Utan en bra och aktiv idrottsverksamhet skulle livet säkert bli mera komplicerat än det är i Husum. Ändå har vi inte helt problemfritt här (se separat artikel!).

Husumdagen är en annan del av fritidsverksamheten där föreningen tar stort ansvar. Just Husumdagen skulle kunna byggas ut och bli något betydligt större än vad den är i dag. Dick håller med.

– Vi behöver ett stort årligt publikt arrangemang i Husum där såväl företagarna som MoDo och föreningarna samarbetar.

Kanske blir Dick Gidlöf bönhörd redan kommande år. Sonderingar pågår...

Dick Gidlöf kan bli sannspädd fortare än han tror ...

Jerry Erixon

Livsfarligt sabotage i ishallen!

– Det mesta är egentligen ganska bra i Husum. Men det finns en klick som ägnar sig åt vandalisering av våra anläggningar och de gör det på ett sånt sätt att det kan sluta riktigt illa.

Det säger HIF:s ordförande, Dick Gidlöf med anledning av de sabotage som förekommit i bland ishallen.

Där har under veckosluten hänt att några tagit sig in i bastun och slagit tändvädska i bastuaggregatet, med allt vad det skulle kunna innebära. Och vet ni det inte så kan Lars Edstedt på Räddningstjänsten tala om det för er, fast han har svårt tro att så dumdrigtigt folk som ger sig på att hålla tändvädska i ett bastuaggregat.

– Tändvädska har en flampunkt som gör att den antänds vid 70 grader och sedan kan man bara fundera över vad som kan hända. Detta är alltså direkt farligt att leka med tänd-

vätska och bastuaggregat och det är säkert bara rena turen att man upptäckt sabotaget.

Men det händer ännu mera i skydd av mörkret. Dick Gidlöf igen:

– Vi har sett hur de försökt tända på i toaletten och de har rivit ner elledning, liksom brandskåp. Det här sabotaget kostar inte bara pengar att åtgärda, det kan, om det vill sig illa, också kosta livet för den som gör det.

Dick Gidlöf är övertygad om att det inte är de aktiva, de sköter sig perfekt. Nej, det är den s k svansen som utsätter sig själva och andra för rena dödsfällorna.

Det är bara att hoppas att sabotage tar slut innan det händer något riktigt allvarligt. Det är illa nog att det försvinner pengar till reparationer, pengar som så innerligt väl behövs i någon av Husums många verksamheter i stället.